

PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA VÂLCĂNEȘTI, JUDEȚUL PRAHOVA
STUDII DE FUNDAMENTARE

EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI COMUNEI VÂLCĂNEȘTI

Beneficiar:

SC Joc Art SRL

Proiectant:

SC Urban GIS Planning SRL

FOAIE DE CAPĂT

Denumire proiect: **Elaborare Studii de fundamentare necesare
PUG comuna Vâlcănești, județul Prahova**

Etapă: **Studii de fundamentare**

Denumire studiu: **Evoluția socio-demografică a populației
comunei Vâlcănești**

Beneficiar: **SC Joc Art SRL**

Proiectant: **SC Urban GIS Planning SRL**

sociolog Simona Zărnescu

Elaboratori:

Urb. C-tin Marian OLTEANU

Data: **2026**

CUPRINS

CAPITOL I. INTRODUCERE	5
2.1. Delimitarea obiectivului studiat.....	5
2.2. Tipuri de date și sursa datelor, ani de referință	6
CAPITOL II. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE - EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A COMUNEI VÂLCĂNEȘTI.....	7
3.1. Populația. Elemente demografice și sociale.....	7
3.2. Densitatea populației.....	12
3.3. Structura demografică.....	12
3.3.1. Structura pe sexe și grupe de vârstă	12
3.3.2. Piramida vârstelor	18
3.3.3. Populația de vârstă preșcolară	21
3.3.4. Raportul de dependență demografică.....	22
3.3.5. Procesul de îmbătrânire demografică	22
3.3.6. Structura etnică	27
3.4. Evoluția populației.....	27
3.4.1. Mișcarea migratorie și mișcarea naturală.....	27
3.5. Resursele de muncă	31
CAPITOL III. PROPUNERI DE ELIMINARE SAU DE DIMINUARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR IDENTIFICATE	32
CAPITOL IV. PROGNOZA POPULAȚIEI.....	34
5.1. Prognoze elaborate pe baza indicatorilor demografici.....	34
CAPITOL V. BUNE PRACTICI PENTRU ATRAGEREA DE NOI LOCUITORI ÎN MEDIUL RURAL 38	
CAPITOL VI. BIBLIOGRAFIE	43

FIGURI ȘI TABELE

Figuri

Figura 1. Distribuția populației rezidente la Recensământul 2021	7
Figura 2. Evoluția populației județului Prahova la recensămintele populației.....	7
Figura 3. Evoluția populației județului Prahova pe medii de rezidență	8
Figura 4. Evoluția populației cu domiciliul în comuna Vâlcănești între 1992-2025	9
Figura 5. Evoluția populației comunei Vâlcănești la recensăminte	10
Figura 6. Evoluția populației rezidente pe județe și localități la recensămintele 2011/2021	10
Figura 7. Evoluția populației localităților componente comunei Vâlcănești la recensăminte	11
Figura 8. Evoluția populației rezidente a județului Prahova la recensămintele 2011/2021	12
Figura 9. Evoluția structurii populației pe sexe.....	13
Figura 10. Populația comunei Vâlcănești pe sexe și grupe de vârste la 1 iulie 2025.....	13
Figura 11. Evoluția populației comunei Vâlcănești pe grupe mari de vârstă, 2015-2025.....	15
Figura 12. Structura populației pe grupe mari de vârstă la 1 iulie 2015 și 2025	16

Figura 13. Piramida vârstelor populației comunei Vâlcănești la 1 iulie 2015.....	19
Figura 14. Piramida vârstelor pe grupe cincinale de vârste, comuna Vâlcănești la 1 iulie 2025	19
Figura 15. Piramida vârstelor populației comunei Vâlcănești la 1 iulie 2025.....	20
Figura 16. Piramida comparativă a vârstelor 2015-2025.....	21
Figura 17. Evoluția numărului populației preșcolare în comuna Vâlcănești	22
Figura 18. Ponderea persoanelor vârstnice (peste 65 ani) în total populație	24
Figura 19. Evoluția indicelui de îmbătrânire demografică a populației comunei Vâlcănești.....	25
Figura 20. Evoluția populației tinere (0-14 ani) și a celei în vârstă (peste 65 ani)	25
Figura 21. Evoluția comparativă a populației tinere (0-14 ani), a celei adulte (15-64 ani) și a celei în vârstă (peste 65 ani)	26
Figura 22. Evoluția indicelui de vitalitate al populației comunei Vâlcănești	27
Figura 23. Evoluția mișcării migratorii a populației comunei Vâlcănești.....	28
Figura 24. Evoluția valorilor ratelor natalității și mortalității populației comunei Vâlcănești.....	28
Figura 25. Evoluția mișcării naturale a populației comunei Vâlcănești.....	29
Figura 26. Evoluția numărului femeilor aflate la vârsta fertilă din comuna Vâlcănești	30
Figura 27. Intrări și ieșiri în populația comunei Vâlcănești.....	31
Figura 28. Evoluția numărului populației comunei Vâlcănești în vârstă de muncă.....	32
Figura 29. Prognoza populației comunei Vâlcănești în prima variantă de prognoză	35
Figura 30. Prognoza populației comunei Vâlcănești în a II-a variantă de prognoză	36
Figura 31. Proiectarea populației județului Prahova la orizontul 2070.....	37
Figura 32. Proiectarea populației județului Prahova pe grupe mari de vârstă în anul 2070.....	37
Figura 33. Populația județului Prahova pe grupe mari de vârstă în 2019 și 2070	38

Tabele

Tabel 1. Structura comparativă a populației pe grupe cincinale de vârstă, anii 2015 și 2025 .	14
Tabel 2. Structura populației comunei Vâlcănești pe grupe mari de vârstă, 2015 și 2025.....	15
Tabel 3. Localitățile rurale din județul Prahova după ponderea vârstnicilor la 1 iulie 2025.....	17
Tabel 4. Dependența demografică a populației comunei Vâlcănești în anii 2015-2025	22
Tabel 5. Structura comparativă pe grupe mari de vârstă 2025.....	24
Tabel 6. Disfuncționalități și priorități de intervenție la nivelul comunei Vâlcănești	32

CAPITOL I. INTRODUCERE

2.1. Delimitarea obiectivului studiat

Populația ocupă un loc central în activitățile de urbanism și amenajarea teritoriului, implicând cunoașterea a trei categorii de aspecte:

- necesitățile obiective de dezvoltare;
- *potențialul cantitativ-demografic al populației;*
- potențialul calitativ al populației.

Câteva dintre argumentele considerării populației în planurile de urbanism general se referă la rolul acesteia ca *factor central* de care se ține seama în elaborarea soluțiilor de dezvoltare, de *beneficiar* al tuturor măsurilor de dezvoltare care au ca finalitate creșterea nivelului de trai al acelei populații și de *realizator* al dezvoltării.

Conform cadrului metodologic de elaborare al P.U.G., populația este tratată și din punct de vedere **cantitativ-demografic**: efectivul populației, repartizarea în teritoriu, mișcarea populației, structura și evoluția populației. Aceste aspecte cantitative folosesc drept criterii în elaborarea soluțiilor de amenajare urbanistică și a teritoriului, respectiv:

1. Fundamentarea deciziei de extindere/reducere a teritoriului intravilan destinate locuirii în acord cu creșterea/scăderea numărului populației;
2. Luarea unor decizii privind dotările necesare la nivelul comunei, cunoașterea nevoilor specifice ale diferitelor grupe de vârstă în funcție de ponderea acestora în total populație;
3. Fundamentarea viitoarelor decizii de investiții ale administrației locale în funcție de tendințele demografice pentru următorii 10 ani legate spre exemplu de echiparea tehnico-edilitară, dotările culturale, sociale, educaționale etc.;
4. Analiza din punct de vedere demografic a resurselor umane necesare dezvoltării economiei locale etc.

Analiza socio-demografică este utilă atât în fundamentarea proiectării cât și în identificarea resurselor și mecanismelor sociale de implementare a proiectelor de urbanism și în evaluarea consecințelor sociale ale realizării soluțiilor de urbanism.

Studiul privind evoluția socio-demografică a populației comunei Vâlcănești are următoarele obiective:

1. Evoluției structurii socio-demografice a populației comunei Vâlcănești în perioada 1992-2025;
2. Evoluția locuirii din comuna Vâlcănești, ca indicator al calității vieții locuitorilor;
3. Elaborarea prognozei populației comunei Vâlcănești și impactul evoluției viitoare asupra dezvoltării teritoriului.

Din punct de vedere demografic, au fost analizate următoarele aspecte:

- numărul de locuitori (populația stabilă);

- structura populației pe sexe și grupe de vârstă în anii 2015 și 2025;
- mișcarea naturală și migratorie a populației;
- disfuncționalitățile privind evoluția și structura populației;
- evoluția populației în ultimii ani și prognoza populației după modelul de creștere biologică, bazat pe creșterea naturală a populației (spor natural), modelul de creștere tendențială, prin luarea în considerare a sporului mediu anual (spor natural și migrator), înregistrat în ultimii 11 ani.

2.2. Tipuri de date și sursa datelor, ani de referință

Rezultatele din prezentul studiu se bazează pe prelucrarea unor informații statistice analizate la nivel național, județean și local. Datele prelucrate sunt oficiale, furnizate de către Institutul Național de Statistică, respectiv baza de date Tempo online.

Tipurile de date și instituțiile ce le furnizează:

1. Recensămintele populației sunt furnizate de către Direcția Județeană de Statistică Prahova. Recensământul populației este o înregistrare exhaustivă a populației la nivel național ce se efectuează cu o periodicitate de aproximativ un deceniu. Scopul este obținerea la momentul de referință al recensământului a unor date complete despre starea populației. Variabilele principale sunt: sexul, vârsta, starea civilă, numărul și vârsta copiilor, locul nașterii, locul domiciliului și al reședinței, naționalitatea, limba maternă, școlaritatea, ocupația etc. Pentru statistica demografică recensământul reprezintă un punct de reper, toate calculele demografice ulterioare raportându-se la valorile cenzitare, urmând a se reface în funcție de acestea. Au fost utilizate rezultatele recensămintelor Populației și Locuințelor din 2002, 2011 și 2021.

2. Fișa localității Vâlcănești a fost furnizată de INS, respectiv de baza de date TEMPO online. Fișa localității prezintă date demografice, economice, structura salariaților, infrastructura fizică a localității, dotările etc.

Structura documentului:

În prima parte a documentului s-au analizat caracteristicile populației, respectiv evoluția numărului populației, structura pe sexe și grupe de vârstă, structura etnică, nivelul de instruire al populației, resursele de muncă, structura populației ocupate cu scopul identificării disfuncționalităților legate de acestea. În partea a II-a a fost analizată evoluția populației în funcție de tendințele mișcării populației (mișcarea naturală și migratorie) pentru ca în final să se elaboreze prognoza populației care se bazează pe tendințele demografice din ultimii 10 ani, acesta fiind numărul de ani pentru care s-a făcut prognoza 2025-2035.

CAPITOL II. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE - EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A COMUNEI VÂLCĂNEȘTI

3.1. Populația. Elemente demografice și sociale

Numărul locuitorilor și evoluția populației

Județul Prahova

Imaginea de mai jos ilustrează evoluția populației județelor între 2011 și 2021 și arată scăderea semnificativă a numărului populației județului Prahova cu 8,88% în cei 10 ani intercenzitari.

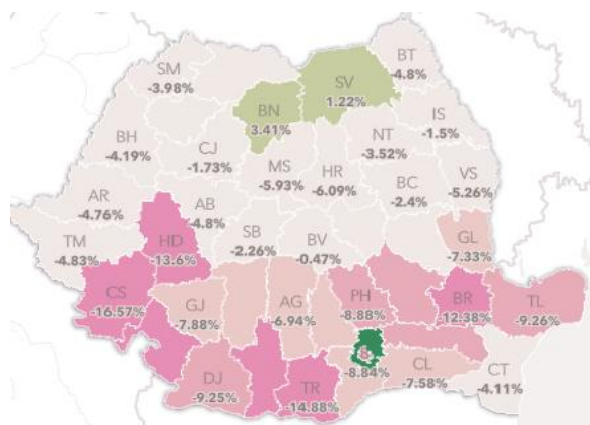

Figura 1. Distribuția populației rezidente la Recensământul 2021

<https://experience.arcgis.com/experience/acac13e423664c24a78be1679dd2c64c/?draft=true&org=HotNews>

Între 1948-1992 numărul populației județului Prahova a crescut de la 557.776 în 1948 la 874.349 în 1992, efectivul maxim înregistrat în perioada analizată. Aceasta reprezintă o creștere absolută cu 316.573 persoane.

Așa cum arată graficul de mai jos, cea mai mare creștere s-a înregistrat în intervalul 1966-1977, mai mult cu 16.56% persoane în 1977 față de 1966, după care creșterea a încetinit, +7.00% între 1977-1992. Creșterea populației în această perioadă a fost favorizată de industrializarea intensă, migrația din mediul rural în urban și politicile pronataliste din perioada comunistă.

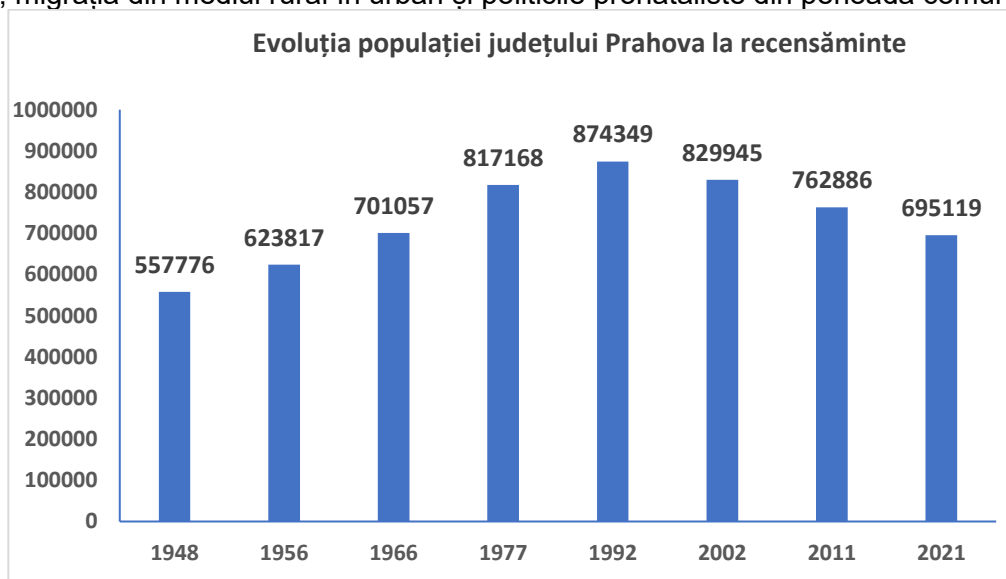

Figura 2. Evoluția populației județului Prahova la recensămintele populației
Sursa: Institutul Național de Statistică

După 1990 s-a înregistrat scădere semnificativă, efectivul înregistrat în anul 2021 fiind cel maxim. Populația a scăzut de la 874.349 în 1992 la 695.119 în 2021. Aceasta reprezintă o scădere absolută cu 179.230 persoane în 29 ani (între 1992-2002 cu -5.08%, între 2002-2011 cu -8.09% și între 2011-2021 cu -8.88%). Acest declin constant a fost determinat de migrația economică în căutarea unor condiții de viață mai bune în țară sau străinătate, scăderea natalității, cauzată de dificultățile economice din perioada de tranziție și de îmbătrânirea populației.

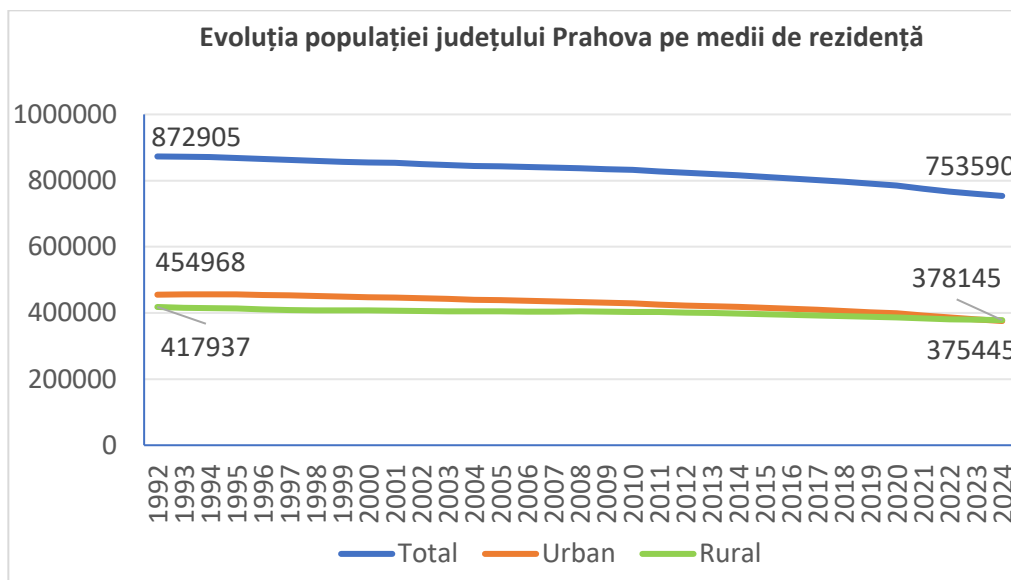

Figura 3. Evoluția populației județului Prahova pe medii de rezidență

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evoluția populației județului Prahova pe medii de rezidență (1992-2024) arată o diminuare de la 872.905 (1992) la 753.590 (2024), mai puțin cu 119.315 persoane, respectiv -13.7% în 32 de ani. Numărul maxim al populației totale a fost înregistrat în 1992 (872.905 persoane), iar minimumul în 2024 (753.590 persoane).

Populația din mediul urban a scăzut de la 454.968 (1992) la 375.445 (2024), mai puțin cu 79.523 persoane, respectiv -17.5%. Populația urbană a atins numărul maxim în 1994 (456.126 persoane) și numărul minim în 2024 (375.445 persoane).

Populația rurală a scăzut de la 417.937 (1992) la 378.145 (2024) cu 39.792 persoane, -9.5%. Populația rurală a înregistrat numărul maxim în 1992 - 417.937 persoane, după care a înregistrat declin continuu până în 2024 când a ajuns la un efectiv de 378.145 persoane.

Se observă faptul că populația urbană a înregistrat o scădere mai accentuată comparativ cu cea rurală (aproximativ 17.5% vs 9.5%), evidențiind pe de o parte procesul de periurbanizare al orașelor mai mari din județ și migrarea populației către alte județe sau străinătate pe de altă parte

Populația rurală a scăzut într-un ritm mai lent, sugerând o stabilitate relativă a rezidenților din mediul rural.

Comuna Vâlcănești din județul Prahova se află în partea central-sudică a județului Prahova, într-o zonă preponderent rurală, situată la aproximativ 31 km distanță față de municipiul

reședință de județ Ploiești. Cel mai apropiat oraș este Băicoi, aflat la o distanță de 18 km spre sud-vest, un centru urban de nivel mic spre mediu în județul Prahova. Comuna Vâlcănești este dezvoltată tentacular în lungul văilor Cosmina, Sărata, Lespezi și Izvorului și este alcătuită din trei sate: Vâlcănești centru cu partea de nord (cunoscută sub numele de Brânzari), Cârjari în partea de sud și Trestioara în partea de nord – est, izolat de comună la 3,5 km (conform <https://comunavilcanesti.ro/>)

Accesibilitatea comunei este asigurată prin drumul județean DJ218, care o leagă direct de Ploiești și de localitățile învecinate, facilitând transportul auto și legături regulate de transport public către centrele urbane din regiune și către rețeaua națională de drumuri, ceea ce influențează pozitiv mobilitatea populației și dinamica socio-economică a comunei.

Analiza evoluției demografice a comunei Vâlcănești în perioada 1992–2025 evidențiază un trend general de declin demografic continuu, specific zonei rurale din județul Prahova. Numărul maxim al populației a fost înregistrat în anul 1992 (4.363 locuitori), iar minimumul la finalul perioadei analizate, în 2025 (3.469 locuitori). Comuna a pierdut 894 de locuitori, ceea ce reprezintă o scădere de aproximativ 20,5% în 33 de ani.

Intervalul 1992–2003 a fost caracterizat de o scădere accentuată și continuă, pe fondul tranziției economice și al migrației. Între 2004–2008 se observă o perioadă de relativă stabilizare, cu ușoare creșteri, fără a schimba însă tendința de fond. După 2009, declinul se instalează iar după 2015 se accentuează, ceea ce arată efectele cumulative ale îmbătrânirii populației, migrației interne și externe și scăderii natalității. În perioada analizată, ritmul scăderii a fost mai pronunțat decât orice episod de creștere, evidențiind declinul demografic pe termen lung.

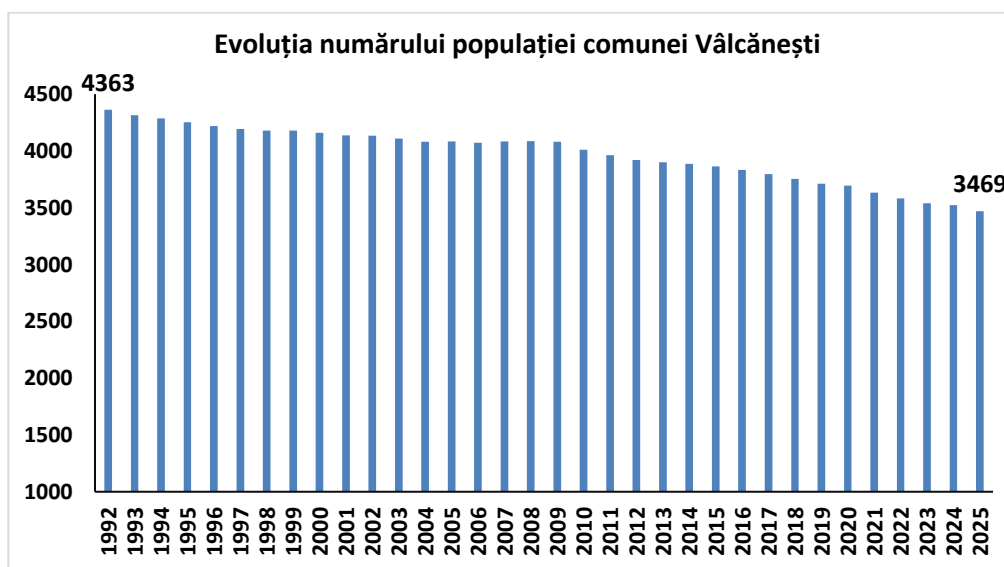

Figura 4. Evoluția populației cu domiciliul în comuna Vâlcănești între 1992-2025
Sursa: INS, baza de date TEMPO

Evoluția populației la recensăminte

Analiza evoluției populației la recensăminte pentru comuna Vâlcănești arată un declin demografic continuu în perioada 1992–2021. Între 1992 și 2002, populația a scăzut de la 4.235

la 3.994 locuitori, respectiv o diminuare de 241 persoane (-5,7%), ceea ce corespunde unui ritm mediu anual de -24,1 persoane/an (aprox. -0,57% pe an), marcând începutul procesului de depopulare din perioada de tranziție post-comunistă. Între 2002–2011 se înregistrează cel mai accentuat declin demografic, populația reducându-se cu 492 locuitori (-12,3%), respectiv un ritm mediu anual de -54,7 persoane/an (circa -1,46% pe an), pe fondul migrației externe și interne și al scăderii natalității, această perioadă fiind cea mai critică din punctul de vedere al evoluției populației comunei Vâlcănești după 1992. În perioada 2011–2021, scăderea continuă, dar într-un ritm mai moderat, de la 3.502 la 3.244 locuitori, mai puțin cu 258 persoane (-7,4%), respectiv cu un ritm mediu de -25,8 persoane/an (aprox. -0,74% pe an). Astfel, intervalul 2002–2011 este caracterizat de cel mai sever declin intercensitar.

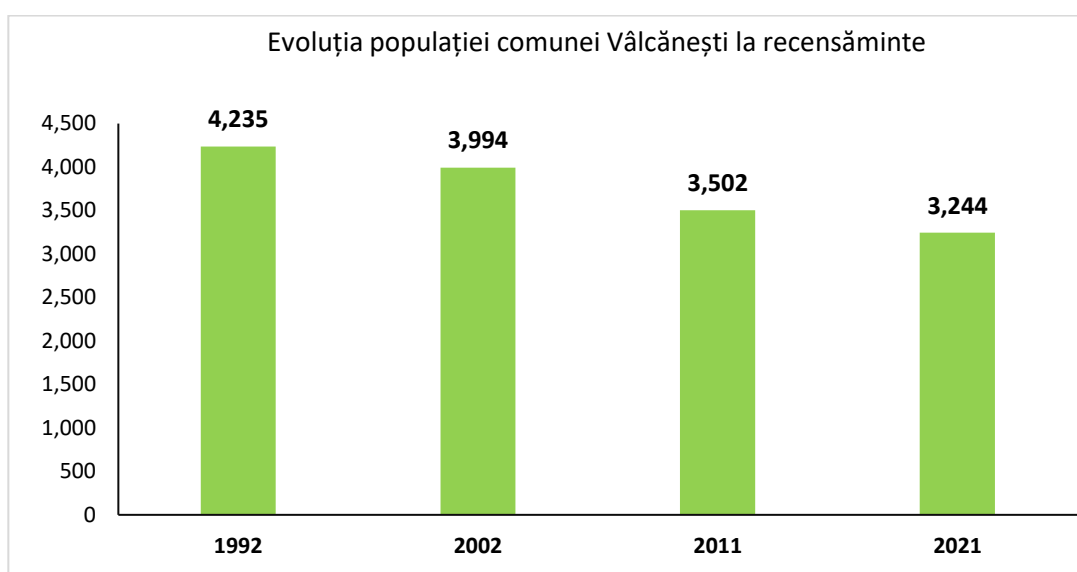

Figura 5. Evoluția populației comunei Vâlcănești la recensăminte
Sursa: INS

Raportat la intervalul 1992–2021, comuna a pierdut 991 locuitori, ceea ce înseamnă un ritm mediu anual de -34,2 persoane/an și o reducere cu aproximativ -23,4%, confirmând un proces de depopulare susținut pe termen lung, cu maximă intensitate în perioada 2002–2011.

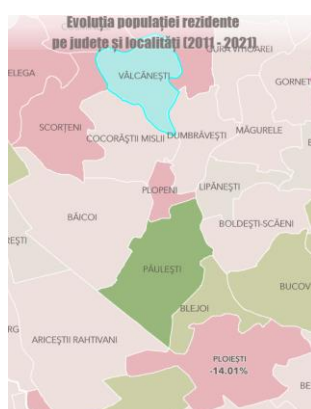

Figura 6. Evoluția populației rezidente pe județe și localități la recensămintele 2011/2021
<https://experience.arcgis.com/experience/acac13e423664c24a78be1679dd2c64c/?draft=true&org=HotNews>

Evoluția demografică pe localitățile componente ale comunei Vâlcănești între 2002-2021

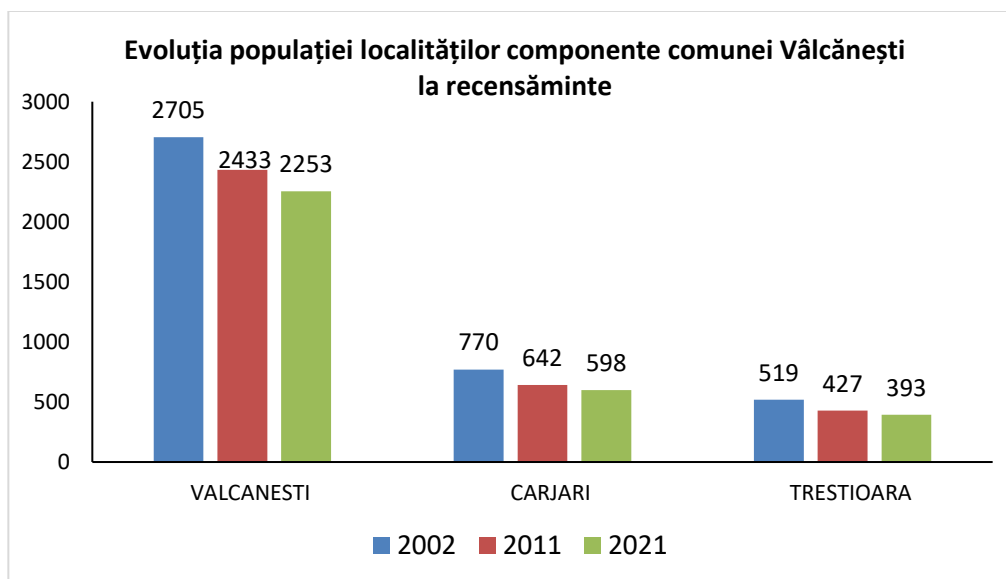

Figura 7. Evoluția populației localităților componente comunei Vâlcănești la recensăminte
Sursa: Institutul Național de Statistică

Analiza evoluției demografice pe sate, corelată cu structura teritorială a comunei Vâlcănești, evidențiază relația directă dintre configurația spațială tentaculară și dinamica populației. **Satul Vâlcănești (centru de comună)**, dezvoltat de-a lungul văii Cosmina și incluzând partea de nord cunoscută sub numele de Brânzari, reprezintă nucleul administrativ și funcțional al comunei, concentrând cea mai mare parte a populației; acesta a scăzut de la 2.705 locuitori în 2002 la 2.253 în 2021 (-16,7%), un declin relativ mai moderat, explicabil prin accesibilitate mai bună.

Satul Cârjari, situat în partea de sud a comunei, pe una dintre văile secundare (Sărata–Lespezi), a înregistrat o diminuare mai accentuată, de la 770 la 598 locuitori (-22,3%), determinată de oportunități economice limitate.

Satul Trestioara, amplasat în partea de nord-est, de-a lungul văii Izvorului și izolat fizic față de restul comunei la circa 3,5 km, prezintă cea mai ridicată rată de declin, de la 519 la 393 locuitori (-24,3%), situație determinată de izolarea în teritoriu.

În ansamblu, evoluția satelor comunei Vâlcănești arată un proces de depopulare diferențiată, în care poziția geografică, gradul de accesibilitate și rolul funcțional al fiecărui sat determină intensitatea declinului demografic.

Situația demografică a UAT Vâlcănești a fost similară tendințelor de la nivelul județului și de la nivel național de scădere și de îmbătrânire demografică. O imagine asupra întregului județ arată un număr redus de localități caracterizate de creștere demografică, acestea fiind situate în prima coroană de localități a Municipiului Ploiești.

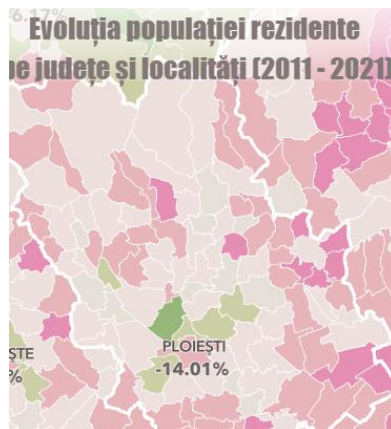

Figura 8. Evoluția populației rezidente a județului Prahova la recensămintele 2011/2021
<https://experience.arcgis.com/experience/acac13e423664c24a78be1679dd2c64c/?draft=true&org=HotNews>

3.2. Densitatea populației

Densitatea populației exprimă raportul între numărul populației (3.469 persoane la 1 iulie 2025) și suprafața teritoriului (28.38 kmp), rezultând un raport de 122.2 locuitori/kmp, mai redus decât densitatea populației județului Prahova de 158.6 locuitori/kmp (747933 persoane la 1 iulie 2025 raportate la suprafața județului Prahova de 4715.87 ha). Indicatorul este expresia răspândirii populației în teritoriu și arată gradul sau intensitatea populării acestuia. Desfășurarea vieții sociale și economice într-un teritoriu este condiționată de atingerea unui prag minim care să permită crearea și funcționarea normală a unei comunități. Indicatorul permite în primul rând identificarea zonelor de concentrare a populației și influențează în mare măsură procesul de dezvoltare atât la nivel macroeconomic cât și în profil teritorial. De aceea analiza sa prezintă interes nu numai din punct de vedere demografic, ci și social-economic.

3.3. Structura demografică

3.3.1. Structura pe sexe și grupe de vârstă

Fenomenele demografice sunt determinate de anumiți factori cauzali, elemente de stare numite variabile demografice. Acestea sunt caracteristici ale populației care intervin în producerea evenimentelor demografice. Cele mai importante sunt sexul, vârsta și starea civilă. Variabile cu caracter mai mult social, cu o influență mai mult sau mai puțin importantă asupra comportamentului demografic sunt nivelul școlarității, ocupația, mediul de rezidență, etnia etc. Distribuția indivizilor după o variabilă apare ca structură a populației (ex. structură demografică pe sexe, grupe de vârstă sau stare civilă). Evidența statistică a nașterilor arată că la 100 copii de sex feminin se nasc 106 copii de sex masculin. Odată cu înaintarea în vârstă, proporția se schimbă în favoarea persoanelor de sex feminin. Creșterea proporției mai mari a femeilor odată cu vârsta este determinată de fenomenul supramortalității masculine (mortalitatea este relativ mai mare în rândul populației masculine). Proporția este în general stabilă, cu excepția perioadelor războaielor mondiale, când ponderea bărbaților a fost mai scăzută ca urmare a pierderilor de vieți omenești.

Structura populației pe sexe

În intervalul 1992-2025, populația comunei Vâlcănești a avut o structură demografică excedentar masculină, numărul bărbaților depășindu-l pe cel al femeilor. Structura pe sexe este masculinizată, la 1 iulie 2025 raportul fiind de 50.4% bărbați și 49,6% femei. În intervalul analizat, populația comunei Vâlcănești a fost masculinizată, cu un avantaj numeric al bărbaților în fiecare an.

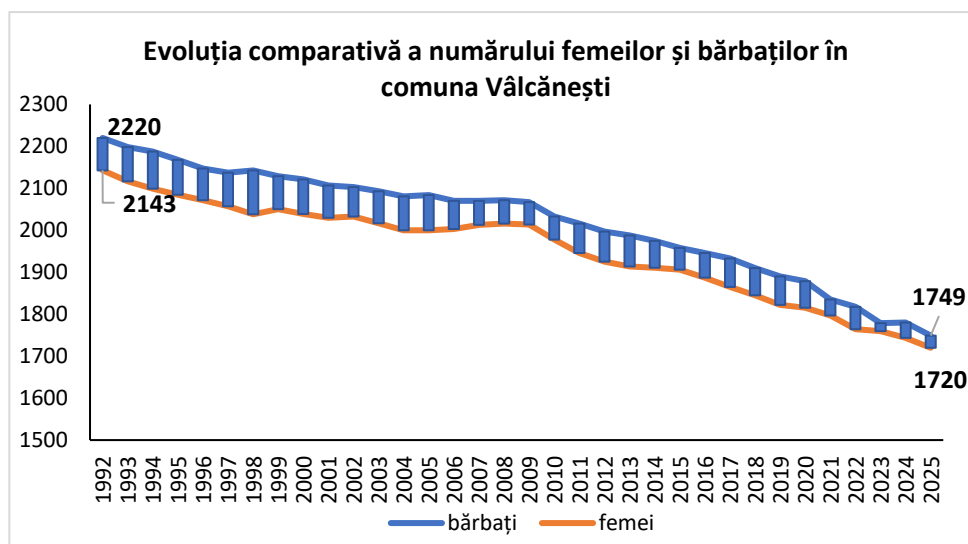

Figura 9. Evoluția structurii populației pe sexe
Sursa: INS, baza de date Tempo

Analiza pe sexe și grupe de vârstă la 1 iulie 2025 arată excedent al populației masculine până la vârsta de 64 ani, cu câteva intervale unde diferența este ușor în favoarea femeilor. După 65 ani, populația devine excedentar feminină. Se cunoaște faptul că se nasc în medie mai mulți băieți decât fete (raport 106 băieți la 100 fete), de unde rezultă populație tânără preponderent masculină. Feminizarea populației vârstnice se explică prin supramortalitatea bărbaților și speranța de viață mai mare a femeilor. Feminizarea este evidentă la vârste înaintate, datorită longevității mai mari a femeilor.

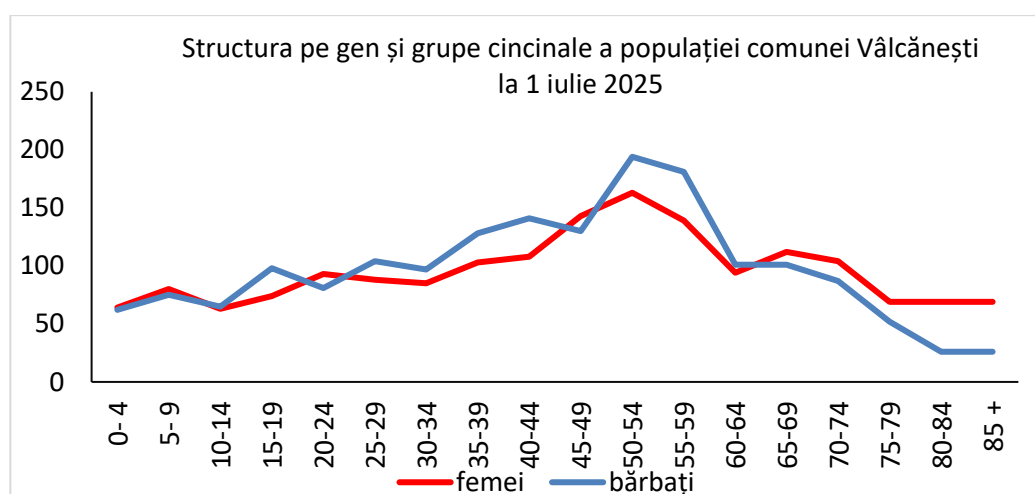

Figura 10. Populația comunei Vâlcănești pe sexe și grupe de vârste la 1 iulie 2025
Sursa: INS, baza de date Tempo

Structura populației pe grupe de vârstă

Analiza de mai jos compară ponderea fiecărei grupe de vârstă în totalul populației în anii 2015 și 2025, punând în evidență procesele demografice cum sunt îmbătrânirea și scăderea natalității.

Între 2015 și 2025, structura pe grupe cincinale de vârstă arată o accentuare a procesului de îmbătrânire demografică, determinată de înaintarea în vârstă a cohortelor numeroase și de reducere a numărului ponderii populației tinere. Ponderea populației 0–9 ani a rămas constantă (3,6% la 0–4 ani și 4,5% la 5–9 ani), însă grupa 10–14 ani s-a redus de la 5,1% la 3,7% (-1,4 pp), semnalând scăderea natalității după 2010. Grupele tinere adulte, esențiale pentru reproducerea populației, au înregistrat diminuări semnificative, în special la 25–29 ani (de la 6,9% la 5,5%) și 30–34 ani (de la 7,1% la 5,2%), determinate de efectele cumulate ale migrației și ale fertilității scăzute. În schimb, se observă o creștere a ponderii populației mature: 50–54 ani a crescut de la 5,5% la 10,3% (+4,8 pp), iar 55–59 ani de la 6,3% la 9,2% (+2,9 pp), ca urmare a înaintării în vârstă a generațiilor născute în anii politicilor pronataliste. La vârstele înaintate, procesul de îmbătrânire este confirmat de creșterea grupelor 65–69 ani (4,4% → 6,1%), 70–74 ani (4,1% → 5,5%) și 85+ (1,9% → 2,7%), ceea ce anticipează o presiune tot mai mare asupra populației active și asupra serviciilor sociale și medicale în perioada următoare. Schimbarea structurii pe grupe de vârstă a populației este de reducere a numărului și ponderii populației tinere și a adulților tineri și de creștere a populației în vârstă.

	2015	2025	2025/2015
0- 4	3.6%	3.6%	0.0%
5-9	4.5%	4.5%	0.0%
10-14	5.1%	3.7%	-1.4%
15-19	5.5%	5.0%	-0.5%
20-24	5.5%	5.0%	-0.5%
25-29	6.9%	5.5%	-1.4%
30-34	7.1%	5.2%	-1.9%
35-39	7.6%	6.7%	-0.9%
40-44	9.7%	7.2%	-2.5%
45-49	9.1%	7.9%	-1.2%
50-54	5.5%	10.3%	4.8%
55-59	6.3%	9.2%	2.9%
60-64	6.1%	5.6%	-0.5%
65-69	4.4%	6.1%	1.7%
70-74	4.1%	5.5%	1.4%
75-79	4.0%	3.5%	-0.5%
80-84	3.1%	2.7%	-0.3%
85 +	1.9%	2.7%	0.9%

Tabel 1. Structura comparativă a populației pe grupe cincinale de vârstă, anii 2015 și 2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Imaginea populației pe grupe mari de vârstă la momentele 2015 și 2025 arată schimbări semnificative ale structurii acesteia. Așa cum se observă în graficul de mai jos, schimbarea este

radicală la grupa de vârstă 0-14 ani, reducerea fiind cu 20,1% în anul 2025 față de 2015. În acest interval a crescut cu 5,9% numărul persoanelor în vârstă peste 65 ani. Modificarea structurii pe grupe de vârste este nefavorabilă, în sensul scăderii numărului tinerilor și creșterii numărului vârstnicilor, fapt care va afecta viața socio-economică a locuitorilor comunei Vâlcănești pe termen scurt, mediu și lung.

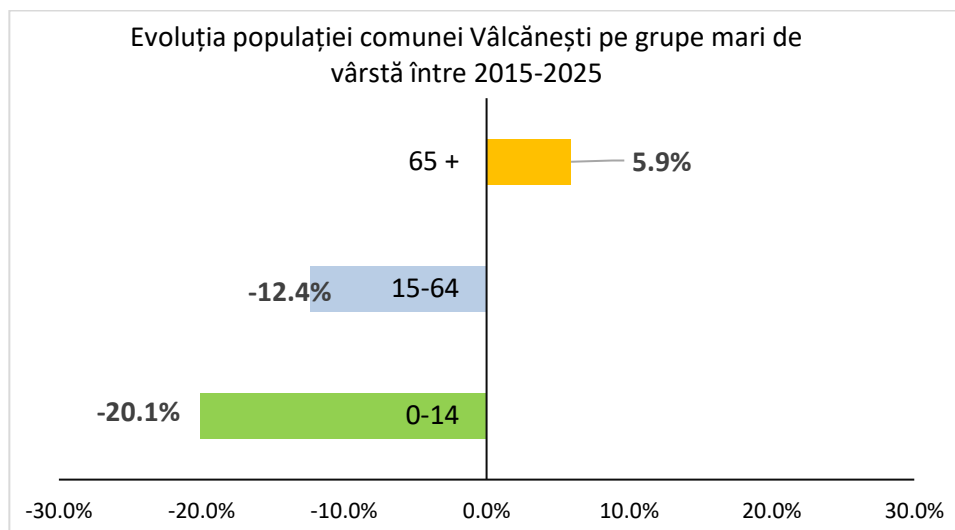

Figura 11. Evoluția populației comunei Vâlcănești pe grupe mari de vârstă, 2015-2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Populația tânără (0–14 ani) a înregistrat cea mai accentuată scădere relativă, diminuându-se cu 103 persoane (-20,1%), iar ponderea sa în total a coborât de la 13,3% la 11,8%, fiind determinată de scăderea natalității. Populația de vârstă activă (15–64 ani) s-a redus numeric cu 332 persoane (-12,4%), ponderea acesteia scăzând de la 69,3% la 67,6%, ceea ce înseamnă o diminuare a resurselor de muncă, determinată în principal de migrație și de înaintarea cohortelor numeroase spre vârste înaintate.

În contrast, populația vârstnică (65 ani și peste) a crescut atât numeric, de la 675 la 715 persoane (+40), cât și ca pondere, de la 17,5% la 20,6%, confirmând intrarea comunității într-o fază avansată de îmbătrânire demografică. Această evoluție combinată – scăderea populației tinere și active și creșterea celei vârstnice – duce la deteriorarea raportului de dependență demografică și la presiuni crescute asupra serviciilor sociale, medicale și asupra sustenabilității dezvoltării locale.

	2015	2025	2015(%)	2025(%)	2025/2015	2025/2015 (%)
0-14	512	409	13.3%	11.8%	-103	-20.1%
15-64	2677	2345	69.3%	67.6%	-332	-12.4%
65 +	675	715	17.5%	20.6%	40	5.9%
Total	3864	3469	100.0%	100.0%	-395	-10.2%

Tabel 2. Structura populației comunei Vâlcănești pe grupe mari de vârstă, 2015 și 2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Scăderea numărului populației tinere, 0-14 ani, cu aproape un sfert în numai 10 ani reprezintă un semnal de alarmă pentru autoritățile locale.

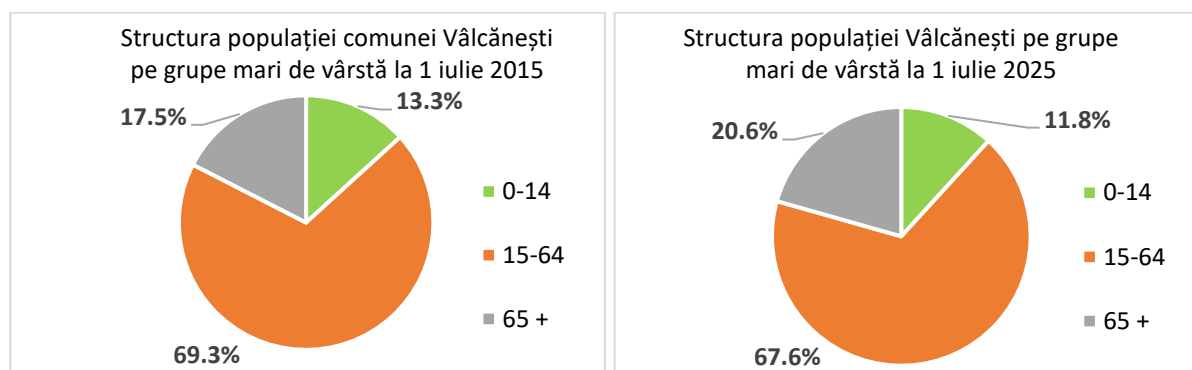

Figura 12. Structura populației pe grupe mari de vârstă la 1 iulie 2015 și 2025

Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Cu o pondere de 20.6% a vârstnicilor, populația comunei Vâlcănești se consideră îmbătrânită. Convențional, se consideră că o populație este tânără dacă proporția populației vârstnice este mai mică de 7%; procesul de îmbătrânire demografică este în desfășurare dacă ponderea populației vârstnice este cuprinsă între 7 – 12%, iar o pondere mai mare de 12% corespunde unei populații îmbătrânite demografic¹. Ponderea populației adulte este relativ stabilă în timp, situându-se, în general, la peste 60%. În cazul populației comunei Vâlcănești, ponderea adulților a scăzut cu 3,3%, ajungând la 64,4%. Cu o pondere a populației de 65 ani și peste de 20.6% la 1 iulie 2025, comuna Vâlcănești se situa puțin peste media județeană de 20.3%. Din punctul de vedere al îmbătrânirii demografice, comuna Vâlcănești ocupă locul 28 la nivelul județului Prahova, cu o pondere a populației de 65 ani și peste de 20,6%, situându-se în categoria UAT-urilor caracterizate de îmbătrânire moderată. Comparativ cu comunele învecinate, Vâlcănești prezintă un nivel al îmbătrânirii mai redus decât Cosminele (23,7%) și Cocorăștii Mislii (23,1%), caracterizate de îmbătrânire accentuată, dar mai ridicat decât Vărbilău (18,8%) și Dumbrăvești (18,3%). Față de Scorțeni (20,4%), Vâlcănești are un nivel foarte apropiat, cele două comune având structuri demografice similare, caracteristice unor teritorii rurale aflate în tranziție. Această pondere medie arată faptul că Vâlcănești nu se confruntă cu îmbătrânire severă, dar acest proces se va accentua prin migrația populației tinere și înaintarea generațiilor adulte spre vârste mai înaintate. Astfel, comuna Vâlcănești se încadrează în categoria localităților cu îmbătrânire moderată (17–22%), prezentând o structură demografică comparabilă cu media județului Prahova.

Principala concluzie pe care o putem extrage din analiza acestor date este că populația comunei Vâlcănești traversează un proces de îmbătrânire demografică, fapt ce urmează

¹ Vert, Constantin, Geografia populației, teorie și metodologie, Universitatea de Vest din Timișoara, Editura Mirton, 2001

să se accelereze în viitorii ani din cauza scăderii ratei natalității și creșterii speranței de viață.

% vârstnici	Nivel îmbătrânire	UAT-uri
<7%	Populație tânără	-
7-13,9%	În curs de îmbătrânire	Târgșoru Vechi (12,0%)
14-16,9%	Îmbătrânire redusă	Gherghița (14,2%), Sângeru (14,0%), Filipeștii de Târg (14,3%), Baltești (14,5%), Iordăcheanu (14,8%), Șoimari (14,8%), Șotriș (14,9%), Bucov (15,1%), Podenii Noi (15,3%), Filipeștii de Pădure (15,4%), Mănești (15,6%), Berceni (15,9%), Dumbrava (15,9%), Florești (16,2%), Drăgănești (16,4%), Păulești (16,4%), Valea Călugărească (16,6%), Cocorăștii Colț (16,7%),
17-20,9%	Îmbătrânire moderată	Adunați (17,0%), Păcureți (17,0%), Blejoi (17,1%), Lipănești (17,1%), Ariceștii Rahtivani (17,2%), Bărcănești (17,2%), Gura Vitioarei (17,3%), Bătrâni (17,3%), Balta Doamnei (17,5%), Râfov (17,6%), Măgureni (17,7%), Surani (17,8%), Predeal-Sărari (17,9%), Baba Ana (18,1%), Dumbrăvești (18,3%), Cerașu (18,8%), Vărbilău (18,8%), Vadu Săpat (18,9%), Provița de Jos (18,9%), Plopu (19,0%), Brazi (19,0%), Fântânele (19,1%), Călugăreni (19,1%), Tomșani (19,1%), Ceptura (19,2%), Salcia (19,2%), Tinosu (19,3%), Chiojdenaca (19,5%), Berteș (19,6%), Olari (19,6%), Puchenii Mari (19,6%), Ciorani (19,7%), Posești (19,7%), Apostolache (19,8%), Cărbunescu (19,9%), Mănești (19,9%), Izvoarele (20,1%), Săcărița (20,1%), Gornet-Cricov (20,2%), Teișani (20,3%), Scorțeni (20,4%), Gornet (20,5%), Ștefești (20,5%), Vălcănești (20,6%) , Măgurele (20,6%), Șirna (20,8%), Poiana Cămpina (20,9%),
Peste 21%	Îmbătrânire accentuată	Aluniș (21,0%), Brebu (21,0%), Drajna (21,1%), Albești-Paleologu (21,2%), Colceag (21,3%), Poienarii Burchii (21,4%), Gura Vadului (21,4%), Telega (21,6%), Provița de Sus (21,6%), Gorgota (21,7%), Fulga (21,9%), Valea Doftanei (21,9%), Ariceștii Zeletin (22,4%), Bănești (22,5%), Starchiojd (22,7%), Sălcile (22,8%), Cocorăștii Mislii (23,1%), Cosminele (23,7%), Lapoș (24,2%), Cornu (24,3%), Talea (24,4%), Boldești-Grădiștea (24,5%)

Tabel 3. Localitățile rurale din județul Prahova după ponderea vârstnicilor la 1 iulie 2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

3.3.2. Piramida vârstelor

Structura pe sexe și vârste a unei populații este deosebit de importantă prin consecințele sale la nivel social pentru că determină anumite caracteristici legate de modul de viață, necesarul de dotări, consumul, comportamentul cultural etc. Structura pe sexe și vârste este importantă și pentru că determină intensitatea unor evenimente demografice cum sunt nașterile, decesele, migrațiile etc.

Reprezentarea grafică a repartiției populației după sex și vârstă se realizează cu ajutorul piramidei vârstelor care sintetizează istoria demografică pentru o perioadă de 100 ani. Cele 100 clase de vârstă corespund celor 100 generații apărute în decurs de 100 ani. La data apariției sale, fiecare generație are un efectiv numeric. Piramidele vârstelor, reprezentate pentru anii 2015 și 2025, permit observarea principalelor schimbări care au avut loc în structura demografică a populației în ultimul deceniu și arată tendințele pe termen lung ale fertilității și mortalității, precum și efectele pe termen scurt ale migrației.

Reprezentarea grafică a populației la 1 iulie 2015 cuprinde efectivele de populație născute înainte de acest an. Imaginea piramidei vârstelor prezintă îngustarea bazei piramidei determinată de scăderea numărului populației tinere în comparație cu corpul piramidei. Baza piramidei (grupele tinere) este relativ îngustă: doar 13,3% din populație avea sub 15 ani, ceea ce arată scăderea ratei natalității și în viitor o posibilă reducere a populației active (15-64 ani).

Populația adultă (15–64 ani) este numeroasă, reprezentând aproape 7 din 10 locuitori, ceea ce înseamnă un raport de dependență demografică favorabil (mai mulți adulți decât copiii și vârstnici). Corpul piramidei este format din generațiile mari născute în perioada politicilor pronataliste. Neregularitățile piramidei vârstelor rezultă din fluctuațiile determinate de măsurile împotriva avortului odată cu intrarea în vigoare a Decretului 770/1966, măsura politică care a fost precedată de liberalizarea avortului (Decret 463/1957)-efectivele de populație născute între 1958-1962. Comportamentul demografic al populației determinate de măsurile pronataliste din 1967 s-a stabilizat în următorii ani. Politica pronatalistă s-a continuat cu noi măsuri în 1974 și 1984.

Segmentul 65+ avea o pondere de 17,5% în 2015, anticipând procesul de îmbătrânire mai puternic observat în anul 2025 (20,6%).

Dezechilibrul între sexe apare la vârstele tinere (băieții depășesc numeric fetele), dar la vârste înaintate situația se inversează: femeile predomină clar la 75+ ani, datorită speranței de viață mai mari. Se observă că piramida este îngroșată și feminizată la vârf, fiind înregistrat un număr mai mare de femei decât bărbați cu vârsta peste 65 ani, femeile având o speranță de viață mai mare decât cea a bărbaților. Piramida vârstelor populației la momentul 2015 arată tendința de diminuare a numărului populației tinere (0-14 ani), îmbătrânirea populației - excedent feminin la grupa de vârstă peste 65 ani și creșterea numărului populației în vârstă peste 65 ani, reducerea

continuă a bazei și populație adultă care nu va fi înlocuită corespunzător în următorii ani (grupele 0-14 ani au efective mai reduse numeric decât grupele de vârstă 15-24 ani).

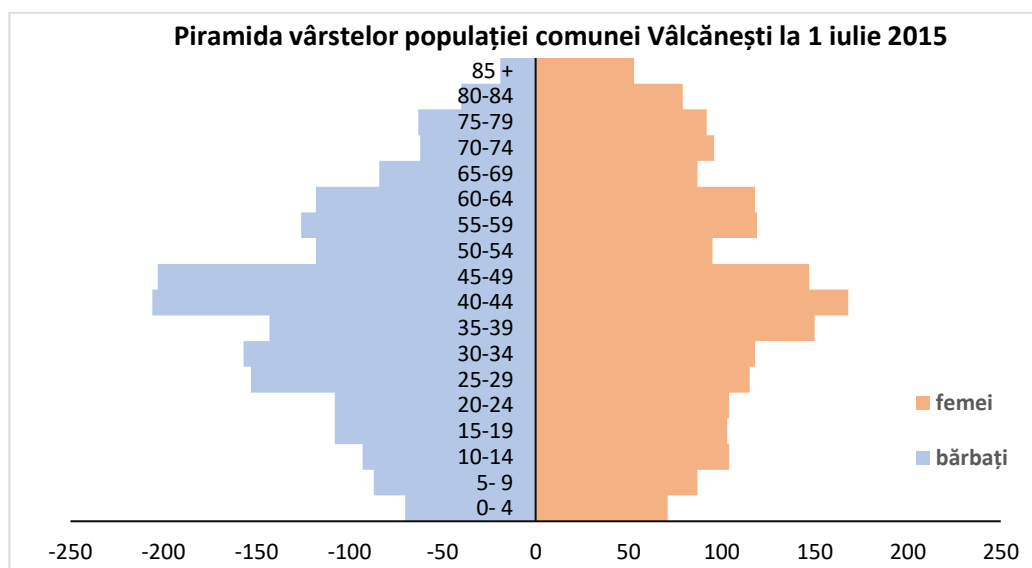

Figura 13. Piramida vârștelor populației comunei Vâlcănești la 1 iulie 2015
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

În graficul prezentat mai jos se observă scăderea bazei piramidei, număr mai redus al efectivelor de populație tânără 0-14 ani. Dacă în anul 2015 la grupa de vârstă 0-4 ani erau înregistrați 141 copii, în anul 2025 erau înregistrați 126 copii.

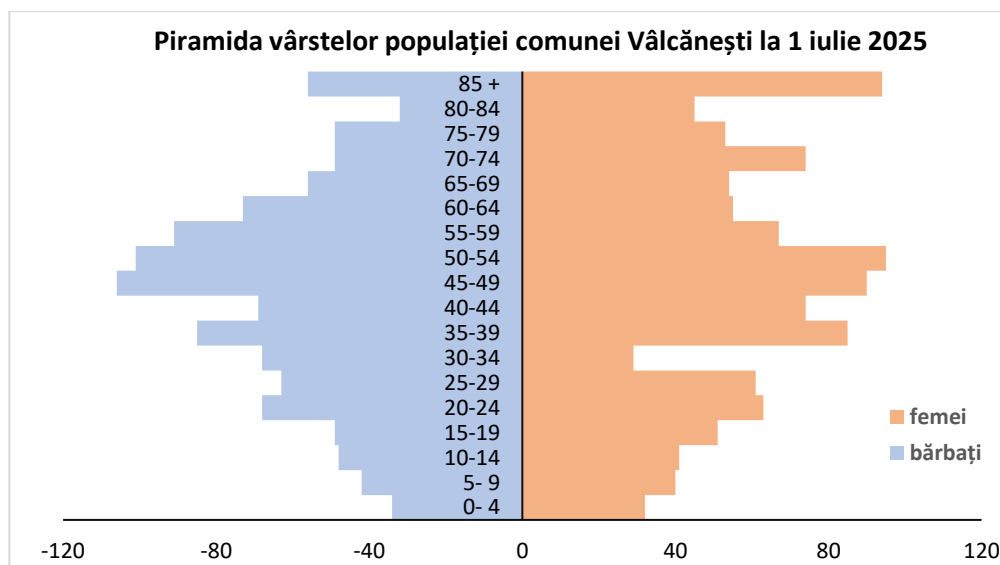

Figura 14. Piramida vârștelor pe grupe cinci de vârstă, comuna Vâlcănești la 1 iulie 2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

În ceea ce privește populația cu vârsta peste 65 de ani, se observă că numărul acestora a crescut, accentuându-se feminizarea populației. Creșterea ponderii populației cu vârstă peste 65 ani este o tendință demografică prezentă la nivel național, european, odată cu procesul îmbătrânirii demografice. Această evoluție este deseori numită „îmbătrânirea vârfului” piramidei demografice. Creșterea ponderii relative a persoanelor vârstnice poate fi explicată prin creșterea speranței de viață.

O imagine detaliată a proceselor demografice recente, în fapt o “radiografie” a populației este reprezentată de piramida pe vârste anuale. Se poate observa îngustarea bazei piramidei, aceasta fiind principala schimbare demografică cu consecințe socio-economice pe termen scurt, mediu și lung.

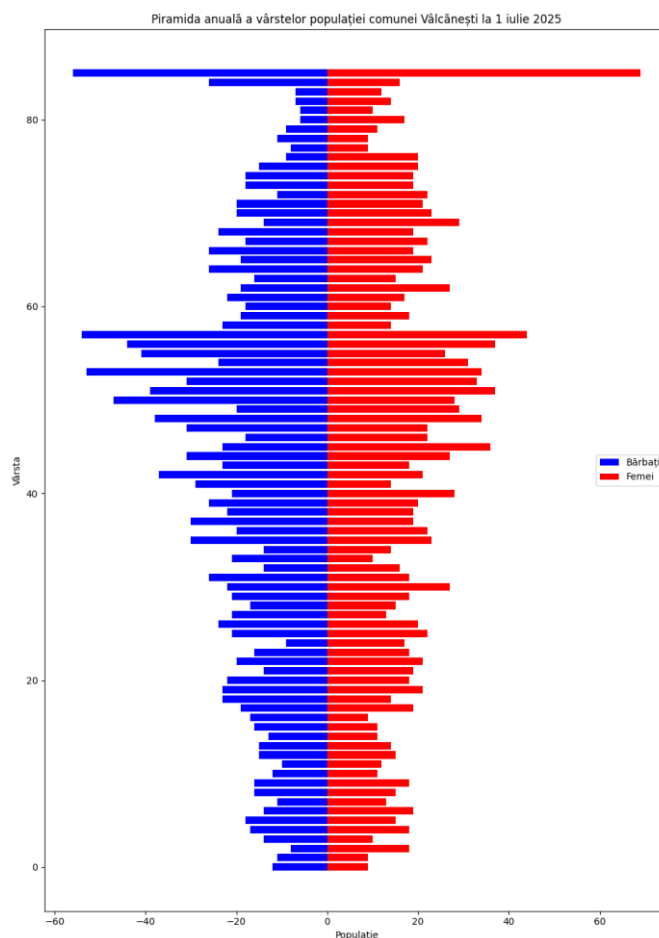

Figura 15. Piramida vârstelor populației comunei Vâlcănești la 1 iulie 2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Piramida comparativă a vârstelor arată schimbări în structura pe grupe de vârste: număr redus al tinerilor 0-14 ani față de generațiile anterioare, scăderea numărului adulților tineri 15-44 ani în anul 2025 (1200 persoane) față de 2015 (1633 persoane) cu consecințe asupra pieței forței de muncă locale și număr mai mare mare al persoanelor în vârstă. În acest grafic se poate observa o stagnare a procesului de îmbătrânire demografică, spre exemplu numărul populației cu vârsta peste 80 ani s-a menținut la același număr (190 persoane în 2025 față de 191 în 2015).

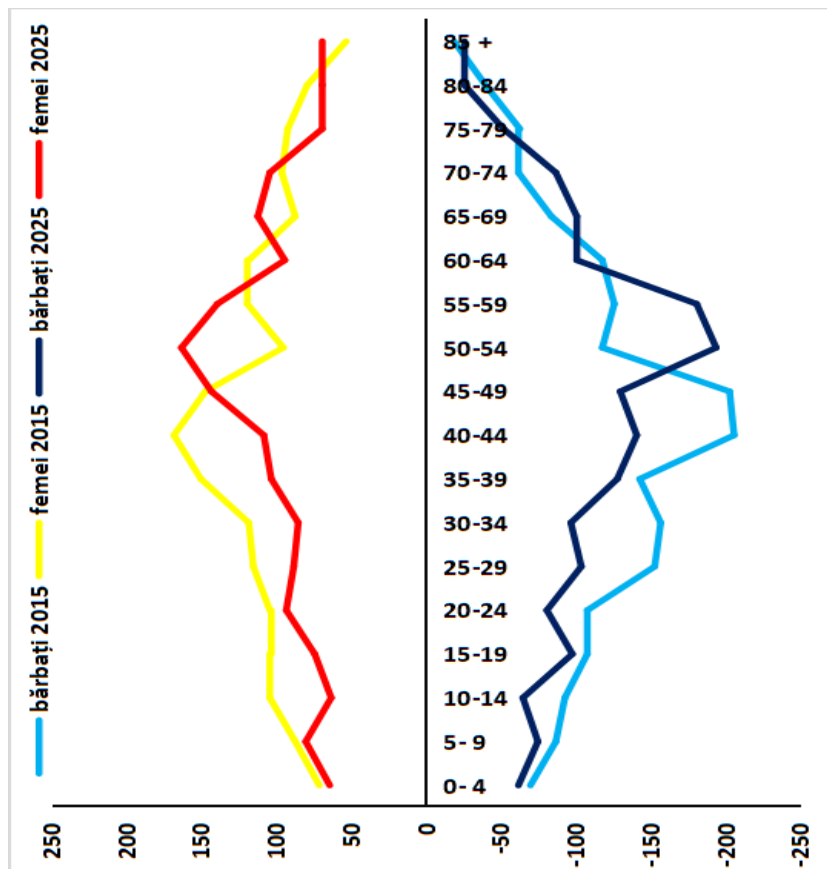

Figura 16. Piramida comparativă a vârstelor 2015-2025
Sursa: INS, baza de date Tempo online

3.3.3. Populația de vârstă preșcolară

Populația de vârstă preșcolară din comuna Vâlcănești a înregistrat un declin sever și constant în ultimele trei decenii, trecând de la valori foarte ridicate la începutul anilor '90 (247 copii în 1992) la mai puțin de 100 în prezent (doar 92 copii în 2025). În perioada 1992-2025 numărul populației preșcolare (cu vârsta între 3-6 sau 3-5 ani) a scăzut de 2,7 ori, mai puțin cu 155, respectiv o reducere cu -62.8%. Scăderea este semnificativă cu consecințe asupra deciziilor privind investițiile în infrastructura de educație. Scăderea este explicată și de schimbarea legislației prin includerea copiilor cu vârsta de 6 ani în populația școlară, însă principala cauză o reprezintă scăderea ratei natalității.

Această diminuare accentuată a fost determinată de migrația externă și internă a familiilor tinere, scăderea natalității și îmbătrânirea populației. În ansamblu, trendul arată o reducere dramatică a bazei demografice viitoare, ceea ce pune presiune pe sustenabilitatea instituțiilor locale (grădinițe, școli) și pe structura de vârstă a populației în general.

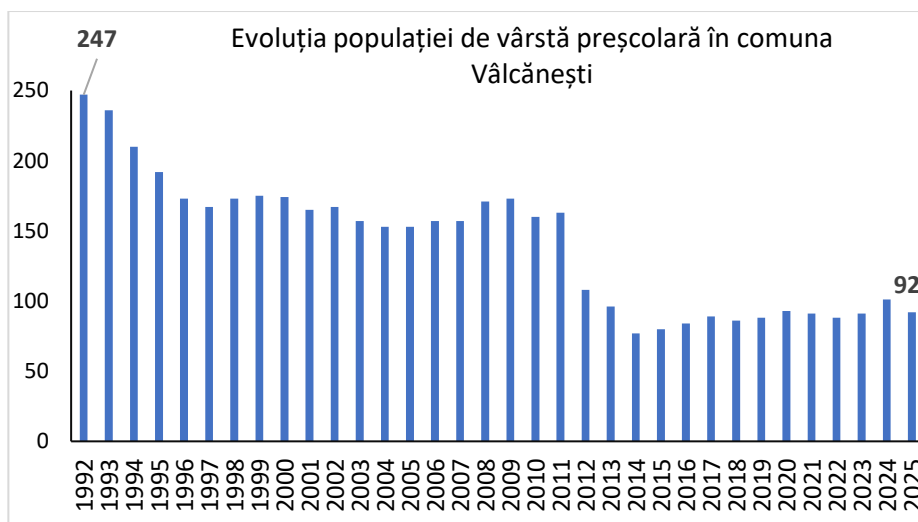

Figura 17. Evoluția numărului populației preșcolare în comuna Vâlcănești
Sursa: INS, Baza de date Tempo online

3.3.4. Raportul de dependență demografică

Din punctul de vedere al structurii demografice care împarte populația după grupele de vârstă în populație activă (15-64) și inactivă (0-14 ani și peste 65 ani), raportul de dependență a crescut ușor de la 44 la 48 în perioada 2015 – 2025 ca urmare a scăderii persoanelor active cu 332 persoane.

În 2015, la o populație totală de 3.864 locuitori, segmentul activ (15–64 ani) era de 2.677 persoane, iar cel inactiv (0–14 și 65+) de 1187 persoane, ceea ce însemna că 100 de persoane active susțineau economic 44 persoane inactivă. În 2025, populația totală a scăzut și a ajuns la 3.469 locuitori, populația activă s-a redus la 2.345 persoane, iar cea inactivă la 1124 persoane, raportul de dependență crescând: 100 de persoane active susțin 48 de persoane inactivă. Această evoluție indică un proces de îmbătrânire demografică lentă, dar constantă, cu presiune mai mare asupra resurselor economice și sociale, deși baza populației active rămâne predominantă.

An	Total populație	Populație inactivă 0-14 și peste 65 ani	Populație activă (15-64 ani)	Raport de dependență demografică
2015	3864	1187	2677	100 persoane active susțin economic 44 persoane inactivă
2025	3469	1124	2345	100 persoane active susțin economic 48 persoane inactivă

Tabel 4. Dependența demografică a populației comunei Vâlcănești în anii 2015-2025
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo online

3.3.5. Procesul de îmbătrânire demografică

România se înscrie în rândul țărilor în care populația îmbătrânește, cu consecințe la nivel individual, social și național. România se confruntă cu schimbări demografice care au implicații pe termen mediu și lung, determinate de deteriorarea structurilor celor 3 componente ale

dinamicii populației – natalitatea, mortalitatea și migrația. Conform prognozelor demografice, procesul de îmbătrânire, caracterizat prin reducerea ponderii tinerilor în cadrul populației, simultan cu creșterea ponderii persoanelor vârstnice (65 ani și peste) se va accentua până în anul 2060.

Cauzele directe care au determinat îmbătrânirea populației au fost scăderea ratei natalității și creșterea ratei mortalității alături de influența fluxurilor de migrație însă factorul determinant l-a jucat scăderea ratei natalității care a influențat considerabil structura pe grupe de vârstă a populației. Scăderea mortalității sau în alți termeni creșterea duratei medii a vieții a avut un rol secundar. Populația tânără a adoptat comportamentul demografic bazat pe o planificare riguroasă a nașterilor, ceea ce a dus la o accentuare a îmbătrânirii. Fenomenul de părăsire a țării, în principal de către populația tânără și adultă, se numără printre factorii care au condus la accelerarea procesului de îmbătrânire demografică în România. Evoluția fenomenelor și proceselor demografice în România a fost influențată în mod specific și de factori nedemografici de ordin economic, social, politic, cultural, medico-sanitar, care au acționat în mod direct asupra nivelului și tendințelor factorilor demografici: natalitate, mortalitate și migrație. Scăderea ratei natalității în România se înscrie într-o tendință specifică modelului demografic european, iar ca rezultat al acestei tendințe, îmbătrânirea demografică reprezintă un proces normal care s-a dezvoltat și va evolua, în continuare, în concordanță cu specificul acestui model european.

Proporția vârstnicilor în totalul populației este un instrument de analiză care permite caracterizarea comunității ca tânără, când ponderea vârstnicilor din cadrul ei este sub 7%, în curs de îmbătrânire (7-14%), îmbătrânită (14-21%) și hiper-îmbătrânită (peste 21%). Dacă în anul 1992 populația comunei Vâlcănești putea fi considerată în curs de îmbătrânire (pondere vârstnici de 11,8%), în anul 2025 vorbim de o populație îmbătrânită, cu o pondere de un sfert din total populație (20,6%), o dublare a acestei ponderi în total populație în intervalul 1992-2025. Această modificare a structurii pe grupe de vârstă arată o creștere a necesarului de servicii specifice, respectiv servicii de sănătate, de îngrijire, de petrecere a timpului liber, amenajarea de spații publice accesibile etc. Ponderea vârstnicilor în populația comunei Vâlcănești (20,6%) este mai mare față de media națională (18,7% persoane peste 65 ani în total populație la 1 iulie 2025, date Tempo online).

De asemenea, este de remarcat ponderea de doar 11,8% a populației tinere cu vârsta între 0-14 ani în anul 2025 ca urmare a reducerii numărului de nașteri, dar și a creșterii numărului de persoane în vârstă, caracteristică a procesului de îmbătrânire demografică.

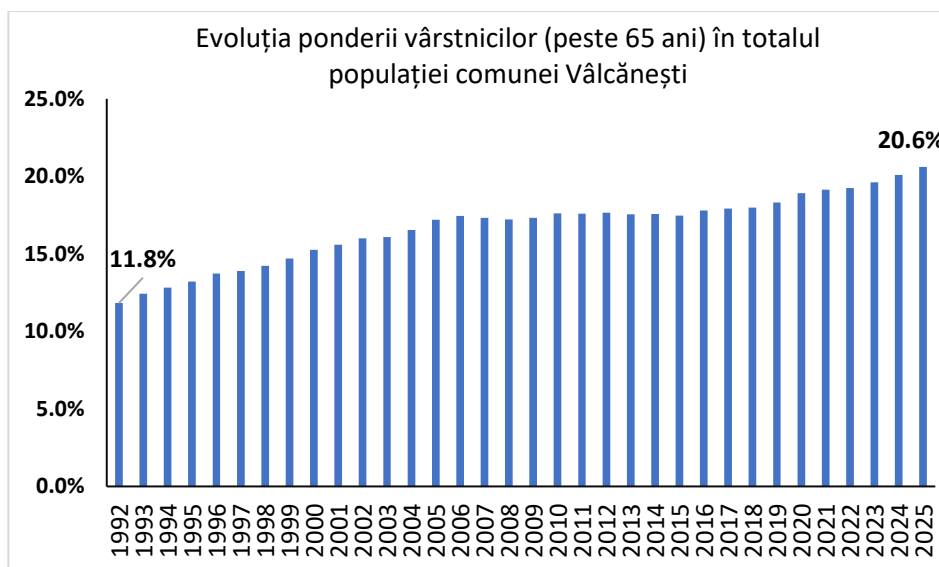

Figura 18. Ponderea persoanelor vârstnice (peste 65 ani) în total populație
Sursa: INS, Baza de date Tempo

La nivelul anului 2025, analiza structurii populației pe grupe mari de vârstă evidențiază diferențe între comuna Vâlcănești și mediul rural al Județului Prahova unde spre exemplu ponderea populației tinere a fost mai ridicată (13,3%), iar cea a populației vârstnice mai redusă (18,3%), în timp ce populația de vârstă activă a reprezentat 68,4% din total. Astfel, structura pe vârste a populației din comuna Vâlcănești arată un grad de îmbătrânire demografică mai accentuat decât cel caracteristic mediului rural din județul Prahova deoarece are o pondere mai mare a populației în vârstă de 65 de ani și peste, concomitent cu o pondere mai scăzută a populației tinere. În raport cu ponderile de la nivelul județului Prahova, unde populația de 65 de ani și peste a reprezentat 20,3% din total, comuna Vâlcănești se situează la un nivel comparabil al îmbătrânirii demografice, confirmând tendința de accentuare a acestui fenomen la nivelul unor unități administrativ-teritoriale rurale.

2025	Total populație	Populația de 0-14 ani		Populația de 15-64 ani		Populația de 65 ani și peste	
		Număr	%	Număr	%	Număr	%
Județul Prahova	747933	93170	12.5%	502635	67.2%	152128	20.3%
Urban	371010	43059	11.6%	244984	66.0%	82967	22.4%
Rural	376923	50111	13.3%	257651	68.4%	69161	18.3%
Vâlcănești	3469	409	11.8%	2345	67.6%	715	20.6%

Tabel 5. Structura comparativă pe grupe mari de vârstă 2025
Sursa: INS, Baza de date Tempo online

Indicele îmbătrânirii demografice reprezintă numărul de persoane vârstnice de peste 65 de ani care revine la 100 de persoane tinere cu vârsta sub 14 ani. În cazul comunei Vâlcănești,

valoarea indicelui de îmbătrânire s-a multiplicat de 3 ori între 1992-2025, de la 58 vârstnici la 100 tineri la 175 vârstnici la 100 tineri.

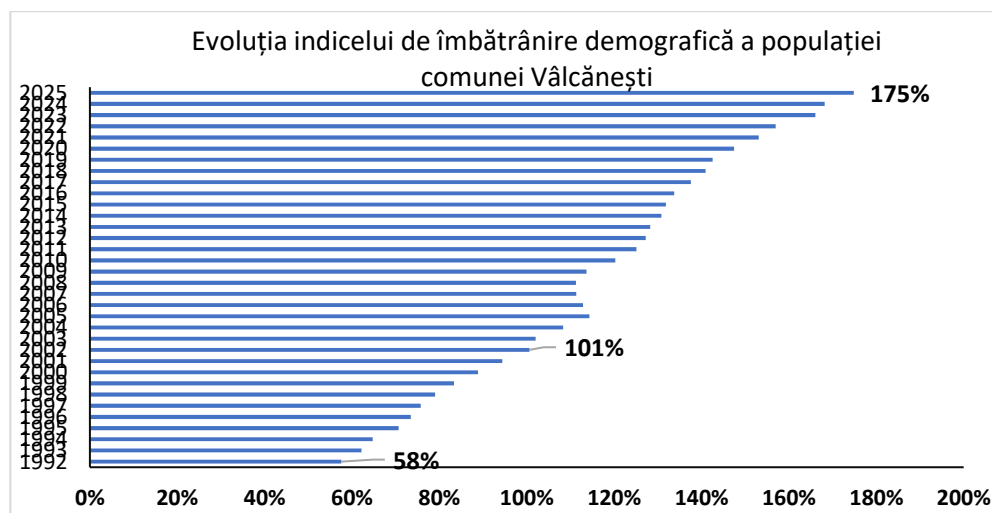

Figura 19. Evoluția indicelui de îmbătrânire demografică a populației comunei Vâlcănești
Sursa. INS, Baza de date Tempo

Valoarea acestui indice arată creșterea importanței vârstnicilor în comunitate și necesitatea asigurării cu servicii de sănătate și asistență socială.

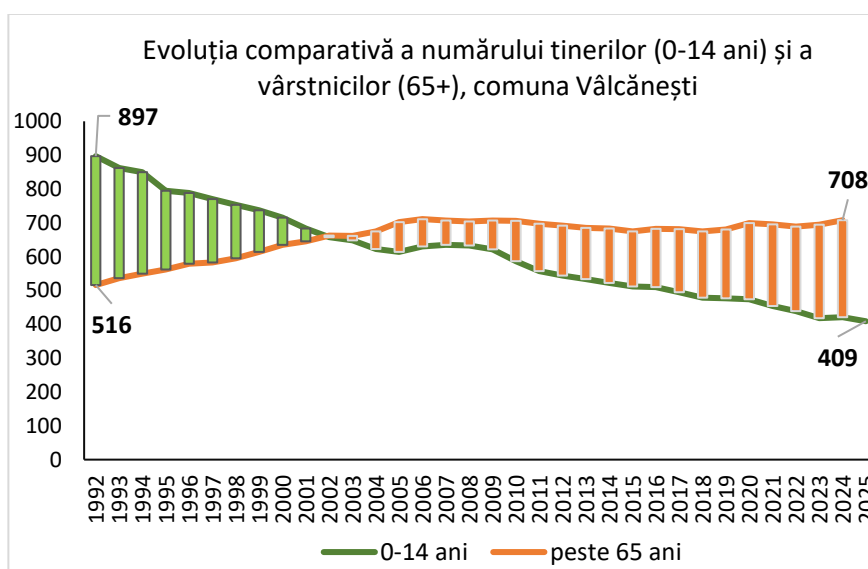

Figura 20. Evoluția populației tinere (0-14 ani) și a celei în vârstă (peste 65 ani)
Sursa. INS, Baza de date Tempo

În perioada analizată, populația tânără a comunei Vâlcănești a înregistrat un regres continuu, de la 897 persoane în anul 1992 la 409 persoane în anul 2025, ceea ce corespunde unei diminuări de peste 54%, în timp ce numărul populației vârstnice a crescut constant de la 516 persoane în 1992 la 715 persoane în 2025, respectiv o creștere cu aproximativ 39%, cu valori maxime atinse în ultimii ani ai intervalului analizat. Anul 2002 reprezintă punctul de inflexiune după care a început declinul populației tinere și accentuarea procesului de îmbătrânire a populației. Anul 2009 a fost momentul de schimbare a raportului dintre ponderea tinerilor și cea a vârstnicilor în România. (cf. studiului *Tendințe sociale*, INS, 2021)

Dacă la începutul perioadei populația tânără depășea numeric populația vârstnică, după anul 2002 raportul dintre cele două grupe de vârstă s-a inversat, iar începând cu anii 2010 populația vârstnică s-a menținut constant peste nivelul populației tinere. Această evoluție divergentă a celor două grupe de vârstă confirmă accentuarea procesului de îmbătrânire demografică la nivelul comunei, caracterizată prin restrângerea bazei tinere a populației și creșterea numărului vârstnicilor, cu implicații directe asupra structurii demografice și potențialului de dezvoltare pe termen mediu și lung.

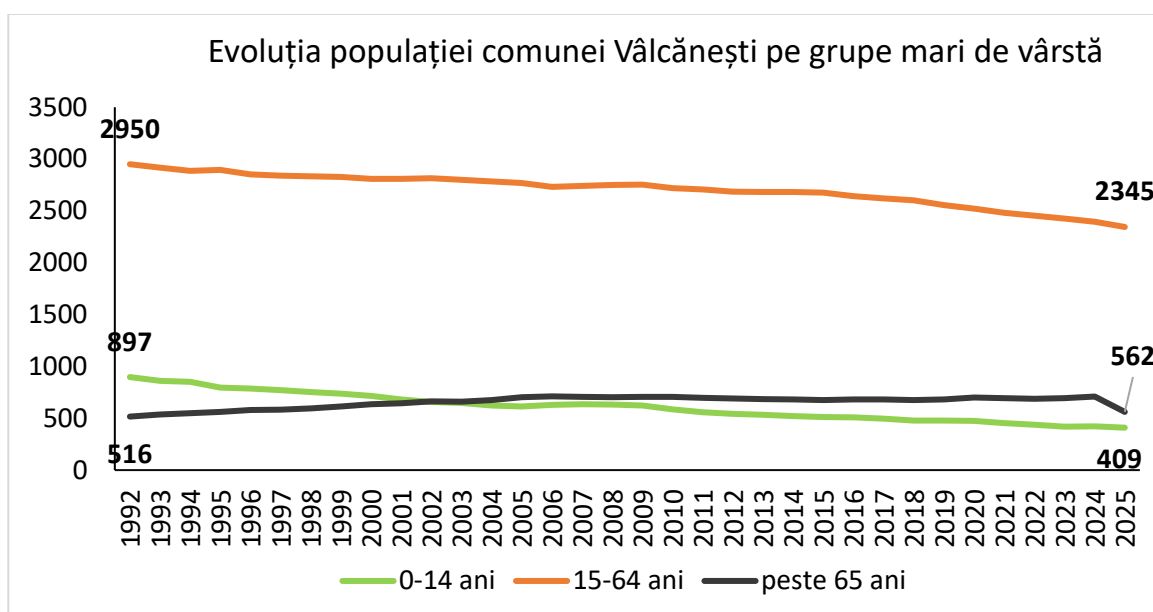

Figura 21. Evoluția comparativă a populației tinere (0-14 ani), a celei adulte (15-64 ani) și a celei în vârstă (peste 65 ani)
Sursa. INS, Baza de date Tempo

Indice de vitalitate (indicele lui Pearl) raport între numărul născuților vii (N) și numărul deceselor (M) exprimat în procente, poate fi mai mic, egal sau mai mare decât numărul deceselor. Acesta ia valori mai mici, egale sau mai mari decât 100. Când indicele este mai mare de 100, populația se reproduce lărgit, numărul născuților vii îl depășește pe cel al decedaților, deci numărul populației are tendința să crească. În perioada 1990–2024, evoluția indicelui de vitalitate (indicele lui Pearl) în comuna Vâlcănești evidențiază deteriorarea accentuată a raportului dintre natalitate și mortalitate. La începutul intervalului analizat, indicele de vitalitate a înregistrat valori egale sau superioare pragului de 100 (100,0‰ în 1990, 123,1‰ în 1992, 102,0‰ în 1993), indicând situații de echilibru sau de depășire a numărului deceselor de către născuții vii. Ulterior, indicatorul a cunoscut o tendință de scădere, cu valori predominant sub 100 din cauza sporului natural negativ. Deși au existat creșteri conjuncturale (125,0‰ în anul 2004), acestea nu au avut caracter de durată. După anul 2009, indicele de vitalitate s-a menținut la niveluri scăzute, coborând până la 38,3‰ în 2011 și 36,2‰ în 2022 din cauza numărului mare de decese. În anul 2024, valoarea indicelui a fost de 51,1‰, specifică localităților afectate de îmbătrânire demografică și declin natural al populației.

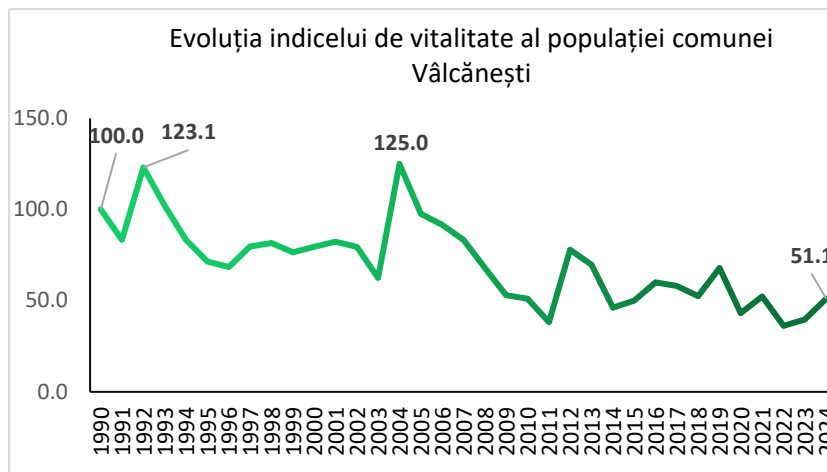

Figura 22. Evoluția indicelui de vitalitate al populației comunei Vâlcănești
Sursa. INS, Baza de date Tempo

3.3.6. Structura etnică

În urma ultimului recensământ din anul 2021, structura etnică a populației comunei Vâlcănești arată ponderea majoritară a românilor (2835 persoane dintr-un total de 3244 persoane), respectiv 87,4%. principala minoritate etnică este cea roma, 207 persoane, mai puțin cu 12 față de recensământul precedent. Ponderea romilor în total populație este de 6.4%.

3.4. Evoluția populației

3.4.1. Mișcarea migratorie și mișcarea naturală

Migrația este expresie spațială a mobilității sociale. Migrația este considerată de către mulți demografi un „fenomen social total”, unul dintre cele mai complexe fenomene sociale prin consecințele care afectează toate sferile vieții socio-economice.

Rata migrației este definită ca diferența dintre numărul stabilirilor și numărul plecărilor cu domiciliul în localitate, inclusiv migrația externă - raportat la 1000 de locuitori. Rata migrației relevă creșterea sau diminuarea populației determinată de fluxul urban-rural –numit și de întoarcere sau rural-urban. Analiza ratei migrației în comuna Vâlcănești în perioada 1992–2024 arată un profil migrator preponderent negativ, cu impact semnificativ asupra dinamicii populației. În intervalul analizat, numărul plecărilor a depășit în general numărul stabilirilor, determinând un spor migrator negativ și, implicit, o rată a migrației situată sub pragul zero. Valorile cele mai ridicate ale migrației nete negative s-au înregistrat în anii 1993 (-8,1‰), 1995 (-8,2‰), 2001 (-8,7‰) și 2010 (-10,0‰), ceea ce arată perioade de intensificare a fluxurilor de plecare din localitate. Există și episoade izolate de migrație pozitivă, corespunzătoare unor ani în care stabilirile au depășit plecările, precum 1998 (2,9‰), 2000 (1,9‰), 2006 (2,2‰), 2007 (3,4‰), 2014 (4,1‰), 2017 (2,6‰) și 2022 (0,6‰), însă aceste valori nu s-au menținut pentru o perioadă mai lungă. În ultimii ani, rata migrației a rămas negativă (-7,1‰ în 2023 și -1,4‰ în 2024), confirmând menținerea unui dezechilibru migrator. Evoluția pe termen lung a acestui indicator evidențiază faptul că migrația a contribuit constant la diminuarea numărului populației comunei, în special prin fluxuri de plecare către mediul urban sau către alte zone mai atractive din punct

de vedere socio-economic, accentuând procesele de declin demografic și îmbătrânire a populației.

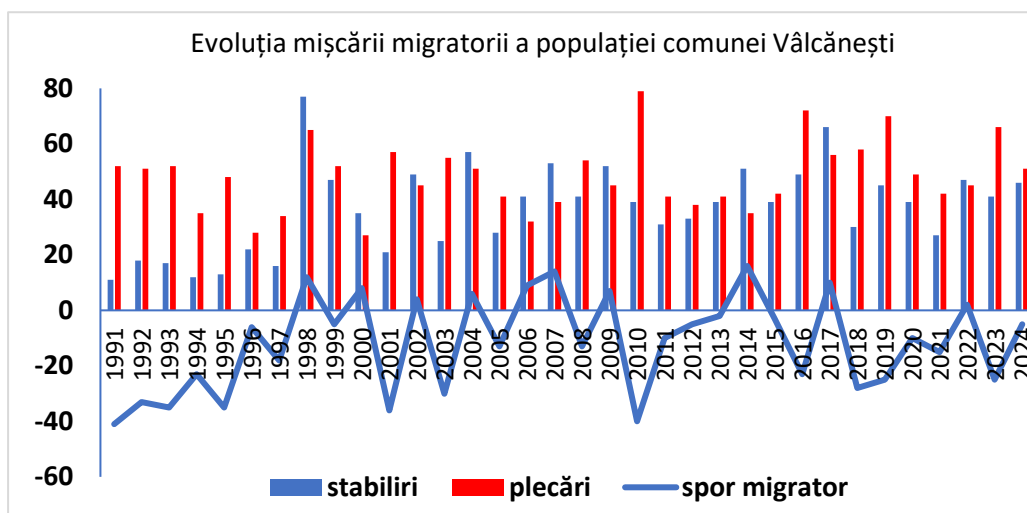

Figura 23. Evoluția mișcării migratorii a populației comunei Vălcănești
Sursa. INS, baza de date Tempo

Ratele brute ale natalității și mortalității

În anul 2020 la nivel național numărul născuților vii a atins un prag minim, cel mai mic de la 1930 până în prezent. În perioada 1992–2024, evoluția ratei natalității și a ratei mortalității populației comunei Vălcănești arată trecerea de la episoade izolate de excedent natural la un deficit natural persistent. Excedent natural s-a înregistrat în anii 1992 (11,0‰ față de 8,9‰), 1993 (11,6‰ față de 11,4‰) și 2004 (11,0‰ față de 8,8‰), când natalitatea a depășit mortalitatea. În restul intervalului analizat, mortalitatea s-a situat la niveluri superioare natalității, determinând un spor natural negativ. După anul 2010, deficitul natural s-a accentuat, pe fondul scăderii continue a natalității (minim de 5,4‰ în 2023) și al creșterii mortalității, care a atins valori maxime de 19,3‰ în 2022. Evoluția celor doi indicatori reflectă impactul îmbătrânirii demografice și al reducerii numărului tinerilor, sporul natural negativ constituind un factor determinant al declinului populației la nivelul comunei.

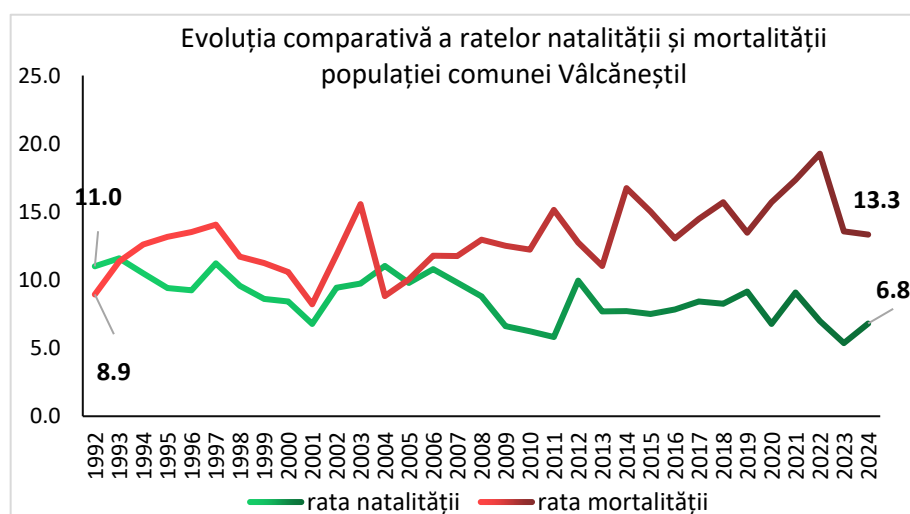

Figura 24. Evoluția valorilor ratelor natalității și mortalității populației comunei Vălcănești
Sursa. INS, Baza de date Tempo

Sporul natural

Definit în literatura de specialitate ca diferență între numărul născuților vii și cel al decedaților într-un an, acest indicator relevă creșterea sau diminuarea naturală a populației. În perioada 1990–2024, mișcarea naturală a populației din comuna Vâlcănești a fost caracterizată de spor natural preponderent negativ, reflectând dezechilibrul persistent dintre născuții vii și decedați. Excedent natural s-a înregistrat doar sporadic, în anii 1992 (+9 persoane), 1993 (+1 persoană) și 2004 (+9 persoane), precum și situația de echilibru din anul 1990 (0). În restul intervalului analizat, numărul deceselor a depășit constant numărul născuților vii, determinând pierderi naturale semnificative, cu valori maxime ale sporului natural negativ înregistrate în anii 2003 (-24 persoane), 2011 (-37 persoane), 2014 (-35 persoane) și 2022 (-44 persoane). După anul 2000, tendința de diminuare a numărului de născuți vii, concomitent cu menținerea unui nivel ridicat al mortalității, a condus la accentuarea deficitului natural, sporul natural negativ constituind un factor major al declinului demografic și al procesului de îmbătrânire a populației la nivelul comunei.

Pentru viitor, așa cum arată situația demografică din celelalte țări europene, șansele de revigorare demografică prin creșterea numărului de nașteri vor fi scăzute, tendința fiind de reducere continuă a numărului de copii pe care o familie decide să îi aibă.

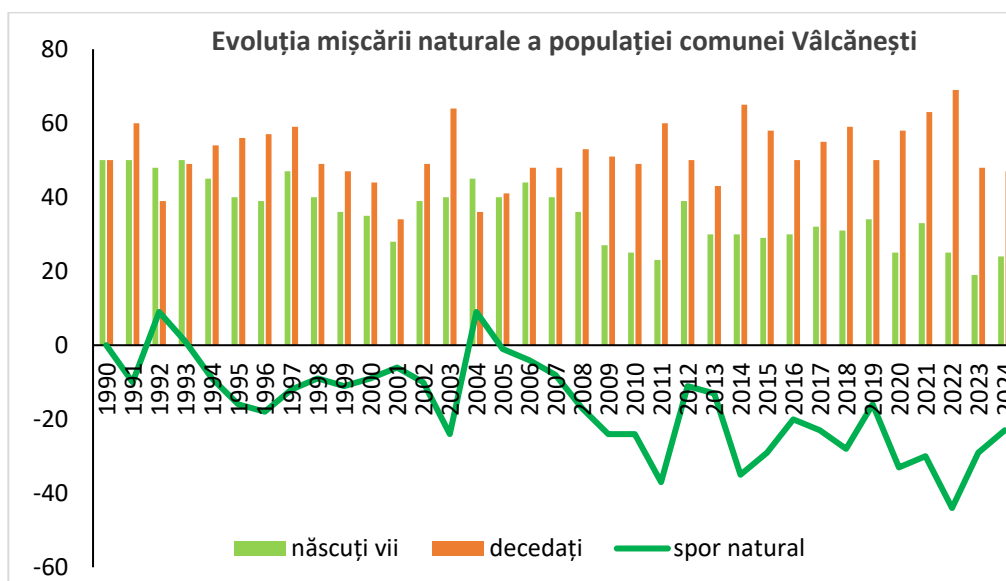

Figura 25. Evoluția mișcării naturale a populației comunei Vâlcănești

Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Acest deficit natural explică în mare măsură atât reducerea efectivului populației, cât și îmbătrânirea demografică accentuată observată în ultimul deceniu. În ansamblu, populația comunei a pierdut locuitori prin numărul mai mare de decese față de nașteri, ceea ce explică și îmbătrânirea accentuată a structurii demografice (aproape un sfert din locuitori având 65+ ani). Se observă tendința de declin natural, dificil de inversat fără politici de stimulare a natalității sau aport migrator consistent.

În perioada analizată a scăzut **numărul femeilor aflate la vârsta considerată fertilă** (15-49 ani) de la numărul maxim înregistrat în 1990 de 542 la 453, numărul minim înregistrat în anul 2024, cu 89 mai puține femei (-16,4%).

În perioada 1992–2025, populația feminină de vârstă fertilă (15–49 ani) din comuna Vâlcănești a înregistrat o tendință descendentă continuă. Efectivul acestei grupe de vârstă a scăzut de la 981 persoane în 1992 la 694 persoane în 2025, ceea ce reprezintă o diminuare cu aproximativ 29%. După anul 2005, reducerea a devenit mai accentuată, pe fondul ieșirii din grupa fertilă a generațiilor numeroase și a intrării unor cohorte mai reduse numeric. Această evoluție reflectă restrângerea potențialului de reproducere al populației și constituie un factor determinant al nivelului scăzut al natalității și al menținerii sporului natural negativ la nivelul comunei.

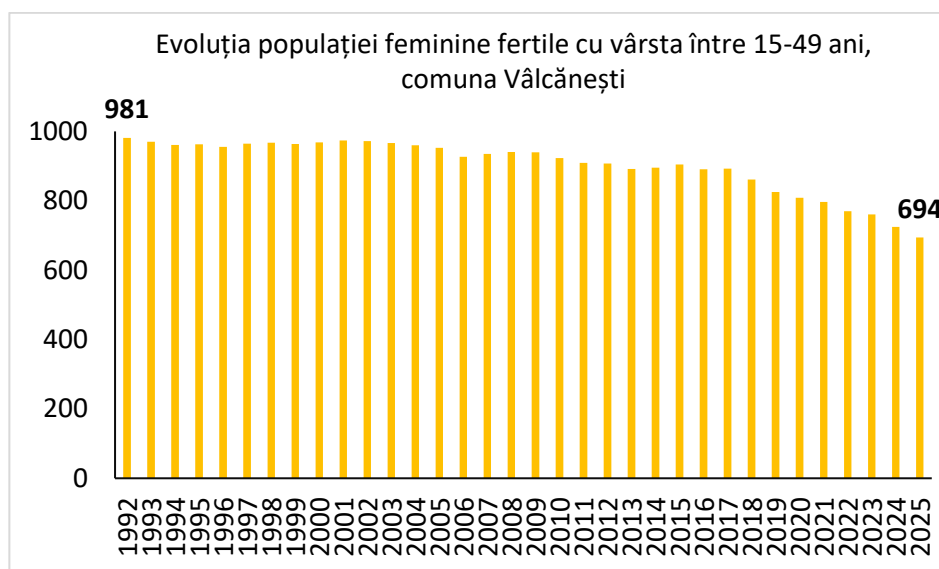

Figura 26. Evoluția numărului femeilor aflate la vârsta fertilă din comuna Vâlcănești
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

Comportamentul reproductiv este determinat și de factori socio-culturali, respectiv emanciparea femeii, intensificarea migrației, reducerea influenței normelor culturale, creșterea mobilității sociale, sporirea cheltuielilor pentru creșterea și educarea copiilor etc. Așadar, tendința va fi de scădere continuă a numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă. Scăderea numărului de femei la vârsta fertilă va determina reducerea numărului de nașteri și în consecință a ratei natalității.

Intrări și ieșiri în populația comunei Vâlcănești

Analiza comparativă a evoluției sporurilor natural și migrator în intervalul 1990-2024 arată cauzele creșterii/descreșterii numărului populației. „Intrările” sunt reprezentate de sporurile natural și migrator pozitive, iar “ieșirile” prin sporurile negative.

Analiza comparativă a evoluției sporului natural și a sporului migrator în comuna Vâlcănești în perioada 1990–2024 evidențiază faptul că diminuarea populației a fost determinată de acțiunea cumulată a celor două componente. Sporul natural a fost preponderent negativ pe aproape

Întreg intervalul analizat, cu excepția unor ani izolați (1992, 1993 și 2004), iar după anul 2000 deficitul natural s-a accentuat, atingând valori minime de –37 persoane în 2011 și –44 persoane în 2022. Sporul migrator a înregistrat, la rândul său, valori majoritar negative, indicând un excedent al plecărilor față de stabiliri, în special în prima parte a perioadei (–91 persoane în 1990) și în anii 2001 și 2010 (–36, respectiv –40 persoane). Deși se observă ani în care sporul migrator a înregistrat valori pozitive (1998, 2000, 2002, 2004, 2006–2007, 2014, 2017 și 2022), acestea nu au compensat pierderile naturale. În ansamblu, evoluția celor doi indicatori arată că scăderea numărului populației a fost determinată atât de deficitul natural persistent, cât și de migrația netă negativă, sporul natural având, în ultimii ani, un rol determinant în accentuarea declinului demografic al comunei Vâlcănești.

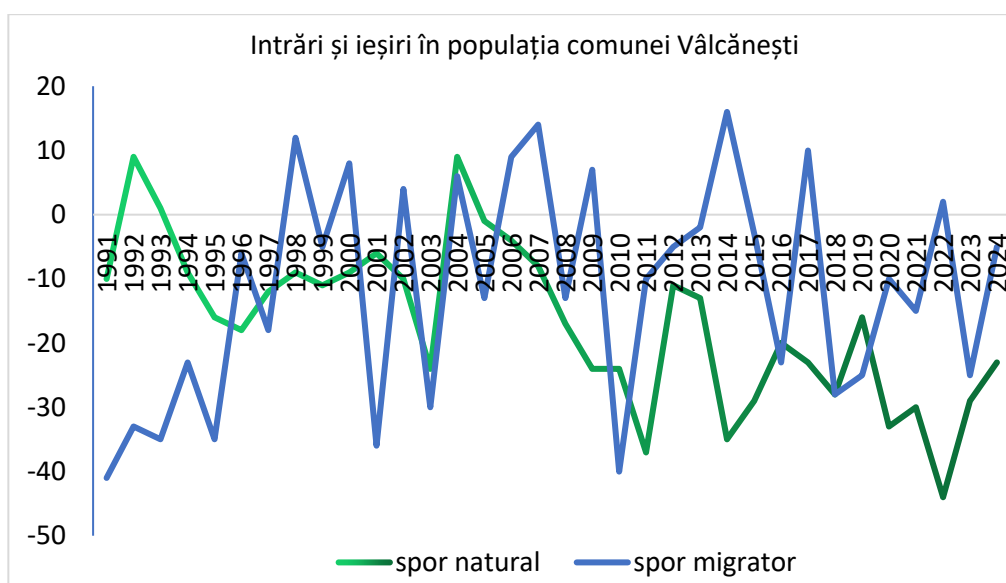

Figura 27. Intrări și ieșiri în populația comunei Vâlcănești
Sursa. INS, Baza de date Tempo

3.5. Resursele de muncă

În perioada 1992–2025, populația în vârstă de muncă (15–64 ani) din comuna Vâlcănești a înregistrat o tendință descendentă aproape continuă din cauza accentuării procesului de îmbătrânire demografică și de reducere a generațiilor aflate la vârsta activă. Efectivul populației de 15–64 ani a scăzut de la 2.950 persoane în 1992 la 2.345 persoane în 2025, ceea ce reprezintă o diminuare cu aproximativ 20,5%. Scăderea este relativ lentă până la începutul anilor 2000, urmată de o accentuare după anul 2005, iar după 2010 declinul devine mai pronunțat, pe fondul ieșirii din grupa de vârstă activă a cohortelor numeroase și a intrării unor generații mai reduse numeric. Evoluția acestei grupe de vârstă arată reducerea potențialului de muncă al localității și contribuie direct la creșterea presiunii demografice exercitate de populația vârstnică asupra populației active.

Mai mult, reducerea populației active, scăderea simultană a populației tinere și îmbătrânirea demografică, limitează perspectivele de reînnoire a resurselor umane.

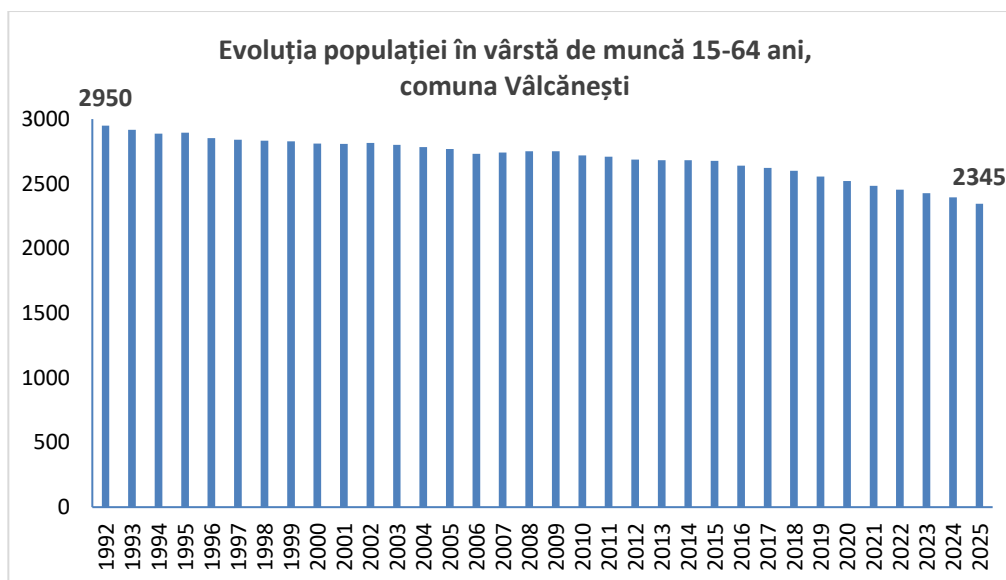

Figura 28. Evoluția numărului populației comunei Vâlcănești în vârstă de muncă
Sursa: Prelucrare date statistice INS, baza de date Tempo

CAPITOL III. PROPUNERI DE ELIMINARE SAU DE DIMINUARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR IDENTIFICATE

Tabel 6. Disfuncționalități și priorități de intervenție la nivelul comunei Vâlcănești

DISFUNȚIONALITĂȚI	PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE
<p>Declinul demografic al populației, tendința de scădere continuă între recensămintele 1992 și 2021, populația a scăzut cu 991 locuitori (-23,4%)</p> <p>Scăderea numărului populației cu domiciliul între 1992 și 2025 cu -894, respectiv cu -20.5%</p>	<p>Stabilizarea populației prin creșterea numărului de locuințe, a accesului la acestea, creșterea numărului locurilor de muncă.</p> <p>Stabilirea zonelor construite prin noul PUG pentru a facilita dezvoltarea rezidențială și economică a comunei.</p>
<p>Izolarea, declin accelerat al satelor periferice și dezechilibru teritorial între sate între RPL 2001 și 2021: Trestioara -24,3%; Cârjari -22,3%; Vâlcănești -16,7%</p>	<p>Îmbunătățirea accesibilității, servicii mobile, dotări locale minime</p>
<p>Proces accentuat și continuu de îmbătrânire demografică: ponderea vârstnicilor (65+) a crescut de la 17,5% în 2015 la 20,6% în 2025, în timp ce tinerii (0-14 ani) au scăzut de la 13,3% la 11,8%. Ponderea mai mare de 12% a vârstnicilor în total populație corespunde unei populații îmbătrânite demografic.</p> <p>Indicele de îmbătrânire a ajuns la 175 vârstnici la 100 tineri (față de 58 la 100 în 1992)</p> <p>20,6% populație 65+; indice de îmbătrânire vârstnici / 100 tineri</p>	<p>Asigurarea de servicii sociale specializate în îngrijirea vârstnicilor, realizarea de amenajări și programe destinate vârstnicilor</p> <p>Stimularea agenților economici pentru angajarea tinerilor cu scopul menținerii acestora în comuna Vâlcănești</p>

<p>Creșterea numărului populației cu vârsta peste 80 de ani între 1992 și 2025, de la 112 persoane în 1992 la 190 persoane în 2025, ceea ce arată un proces continuu de îmbătrânire demografică și creșterea speranței de viață.</p> <p>Creșterea ponderii populației cu vârsta peste 80 ani în total populației cu vârsta peste 65+ ani de la 21,7% în 1992 la 26,6% în 2025.</p>	
<p>Modificare nefavorabilă a structurii pe grupe de vârste, reducere cu -20,1% a numărului populației tinere (0-14 ani) în anul 2025 față de 2015, ceea ce pune pe termen scurt problema înlocuirii generațiilor și a subutilizării infrastructurii educaționale</p>	<p>Realizarea unor programe de sprijinire a tinerilor în vederea revenirii în localitate după finalizarea studiilor.</p> <p>Stimularea natalității prin stabilizarea sau atragerea în persoanelor tinere aflate la vârsta fertilă;</p> <p>Infrastructură educațională și medicală: asigurarea accesului la grădinițe moderne, școală de calitate și servicii medicale de proximitate, pentru a reduce emigrarea tinerilor.</p>
<p>Pondere de doar 11,8% a populației tinere 0-14 ani în total populație în anul 2025 ca urmare a reducerii numărului de nașteri dar și a creșterii numărului de persoane în vârstă.</p>	<p>Facilitarea accesului la locuințe pentru tineri prin constituirea unor zone de locuințe destinate acestora.</p>
<p>Reducerea populației de vârstă activă (15-64 ani) cu -12,4% între 2015-2025 (-332 persoane)</p>	<p>Crearea de locuri de muncă, identificarea unor zone pentru activități productive nepoluante</p>
<p>Degradarea indicelui de îmbătrânire al populației, de la 58 persoane cu vârsta peste 65 ani care reveneau la 100 tineri în anul 1992 la 175 vârstnici la 100 tineri, respectiv o multiplicare de 3 ori</p>	<p>Luarea unor măsuri de îngrijire a vârstnicilor pentru a asigura o calitate a vieții ridicată, corespunzătoare structurii demografice actuale a localității</p>
<p>Declinul populației tinere și accentuarea procesului de îmbătrânire a populației după anul 2002 când numărul vârstnicilor a fost mai mare decât al tinerilor 0-14 ani (la nivel național anul de schimbare a raportului dintre ponderea tinerilor și cea a vârstnicilor a fost anul 2009).</p>	
<p>Natalitate scăzută – rata natalității a coborât de la 11,6‰ în 1992 la doar 6,8‰ în 2024</p>	<p>Crearea de facilități pentru părinți: reducerea taxelor locale pentru familiile cu doi sau mai mulți copii.</p> <p>Locuințe pentru tineri: programe de construire sau reabilitare de locuințe cu chirii subvenționate pentru familiile tinere, pentru a încuraja stabilirea în comună.</p>
<p>Indice de vitalitate foarte scăzut 51,1‰ în 2024; sub 100‰ constant după 2009 din cauza sporului natural negativ persistent</p>	<p>Sprijin acordat familiilor, mamelor</p>
<p>Resurse de muncă în scădere – populația activă (15-64 ani) a scăzut de la 2.950 persoane în 1992 la 2.345 în 2025 (-20,5%). Totuși, ponderea ei în total s-a menținut în jur de 67,6% în anul 2025</p>	<p>Stabilizarea și atragerea tinerilor pentru a trăi și lucra în comuna Vâlcănești</p>

Scăderea accentuată a numărului populației preșcolare (cu vârsta între 3-6 sau 3-5 ani) de la 247 în anul 1992 la doar 92 copii în 2025 (reducere de 2,7 ori), -62,8%, cu consecințe asupra deciziilor privind investițiile în infrastructura de educație	Concentrarea investițiilor în educație prin comasarea școlilor din satele comunei Vâlcănești
Raport de dependență în creștere de la 44 la 48 într-un deceniu (2015–2025) cu consecințe economice: presiune asupra bugetului local, diminuarea forței de muncă, capacitatea redusă de atragere a investițiilor.	Atragerea și stabilizarea populației active tinere (20–45 ani) prin facilități de locuire și sprijin pentru stabilire pe teritoriul comunei
Reducerea numărului populației feminine fertile (15–49 ani) – de la 981 femei în 1992 la 694 în 2025 (-29,3%), fapt care a dus la diminuarea capacității de reproducere a populației	Sprijin pentru tinerii care se întorc în comuna Vâlcănești (subvenții pentru deschiderea de mici afaceri, granturi pentru fermieri tineri, etc.); Facilități locative (teren gratuit pentru construcția unei locuințe sau sprijin financiar pentru reabilitarea casei părintești), condiționate de stabilirea pe termen lung în comună.
Migrație netă negativă de lungă durată, numărul stabilirilor fiind depășit preponderent de numărul plecărilor (1992–2024)	Strategii de atragere a rezidenților: facilități fiscale, modernizarea infrastructurii, conectivitate digitală

CAPITOL IV. PROGNOZA POPULAȚIEI

5.1. Prognoze elaborate pe baza indicatorilor demografici

Factorii care influențează evoluția populației se grupează în trei categorii principale:

- elemente demografice – posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție de evoluția contingentului fertil și evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, de numărul de copii dorit etc.;
- posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea;
- gradul de atractivitate al localității - consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradului de echipare edilitară a localității.

Prognozele populației sunt necesare pentru numeroase scopuri, unul dintre acestea fiind planificarea dezvoltării teritoriului localităților. De exemplu, evaluarea necesarului unei zone cu dotări pentru educație, sănătate, locuințe, infrastructură edilitară etc. solicită cunoașterea numărului populației pentru care urmează să fie realizate acestea. Prin urmare, prognoza populației servește ca punct de plecare pentru evaluarea necesităților unui teritoriu în viitor. Prognoza evoluției populației și luarea ei în calculele decizionale este o necesitate. În caz contrar, deciziile luate astăzi s-ar putea dovedi eronate peste câțiva ani. De exemplu, creșterea/scăderea în viitor a numărului populației școlare va necesita o reorganizare a distribuției unităților de învățământ în teritoriu. Exemplul școlilor poate fi extins și asupra altor amenajări: centre de sănătate, centre de îngrijire a vârstnicilor, biblioteci, stații de alimentare cu

apă, instalații de epurare și asupra multor obiective de investiții. Rezultatele prognozei demografice elaborate pentru comuna Vâlcănești au fost comparate cu proiecția realizată de către Institutul Național de Statistică în cadrul studiului *Proiectarea populației României în profil teritorial la orizontul anului 2060*. Au fost elaborate două variante de prognoză din care s-a ales varianta care se înscrie în tendințele care reies din prognoza INS pentru județul Prahova.

Varianta bazată pe modelul de creștere tendențială

Pentru a realiza prognoza populației comunei Vâlcănești s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporurile naturale și migratorii s-au considerat constante pentru perioada previzionată.

S-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populației în ultimii 10 ani, respectiv intervalul 2015-2025, -36 locuitori/an. Presupunând constant ritmul reducerii numărului populației, aceasta va scădea în 2035 cu 360 persoane, ajungând la un efectiv de 3109 locuitori în anul 2035. Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale prin luarea în considerare a sporului mediu anual total (spor natural și migrator) se prezintă în graficul de mai jos:

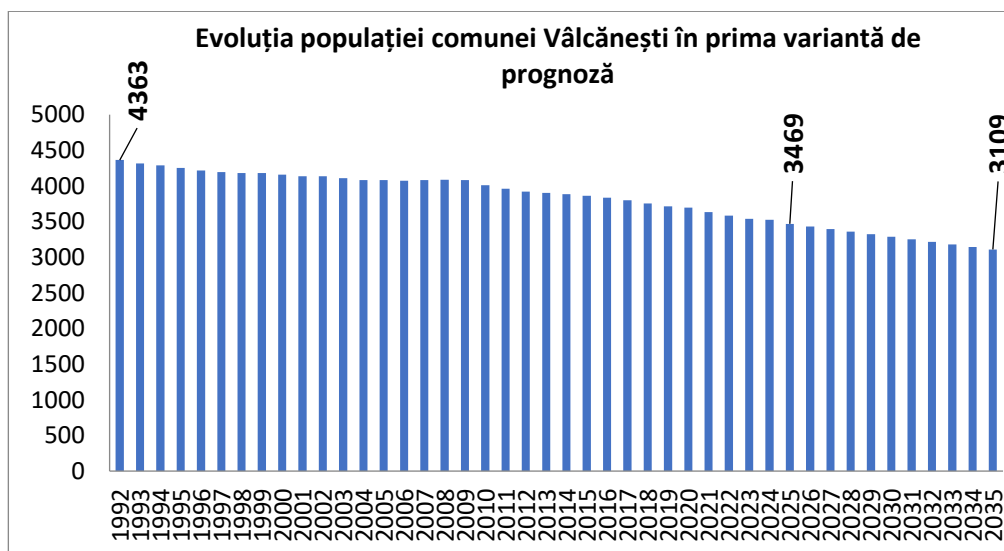

Figura 29. Prognoza populației comunei Vâlcănești în prima variantă de prognoză
Sursa: INS, baza de date Tempo online și calcule proprii

Prognoza arată diminuarea numărului populației pentru perioada următoare. Metoda sporului mediu anual se bazează pe analiza evoluției populației în perioada precedentă care relevă o creștere demografică în progresie aritmetică, considerând sporul mediu anual constant pentru întreaga perioadă.

Varianta bazată pe modelul de creștere biologică

O altă variantă a prognozei demografice s-a realizat folosind modelul de creștere biologică, luând în considerare doar sporul natural. Presupunând în această variantă că populația comunei Vâlcănești va fi influențată doar de sporul natural, rezultă un ritm de scădere demografică în medie cu 28 locuitori/an, luând în considerare ultimii 10 ani, respectiv intervalul

2015-2024. Considerând că sporul natural se va menține constant în viitorii 10 ani, populația va cunoaște o diminuare cu 280 locuitori în anul 2035 față de anul reper 2025.

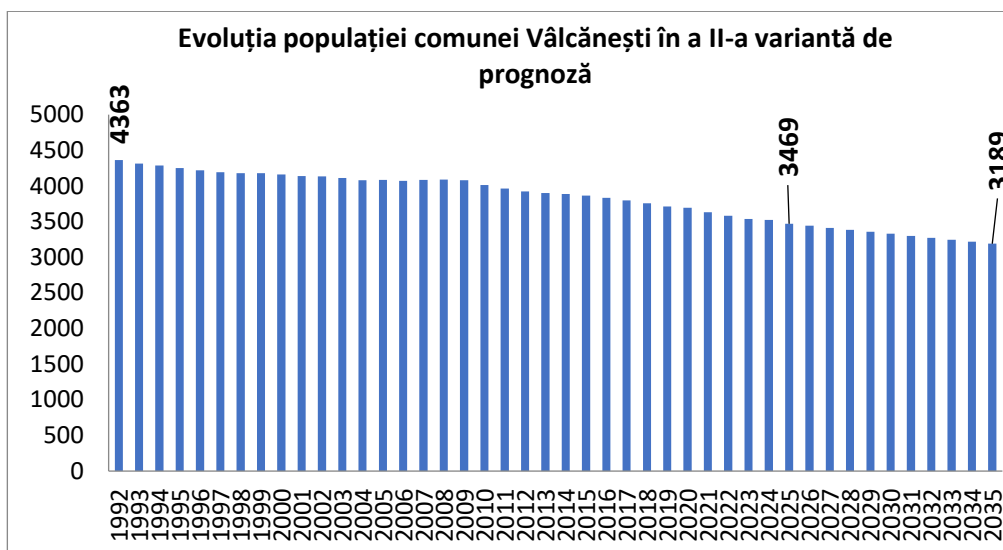

Figura 30. Prognoza populației comunei Vâlcănești în a II-a variantă de prognoză
Sursa. Sursa: INS, baza de date Tempo online și calcule proprii

Analizând cele două variante de prognoză, propunem luarea în considerare a **primei variante de prognoză care ia în considerare și sporul migrator negativ**. Este de anticipat de asemenea faptul că sporul natural va fi influențat de procesul de îmbătrânire și se va diminua. Procesul de îmbătrânire demografică va afecta structura pe grupe de vârstă, astfel încât grupele tinere de vârstă se vor diminua, în schimb cele de vârstă înaintată vor crește numeric. Prognoza arată reducerea efectivului populației comunei Vâlcănești, declinul demografic înregistrându-se și la nivel județean, național. Degradarea continuă a structurii pe vârste este explicată de procesul de îmbătrânire a populației.

Proiectarea populației județului Prahova la orizontul 2070 luând ca reper anul 2019 arată scădere demografică cu -351,304 persoane, de la 715.212 în 2019 la 363,908 persoane în 2070.

Prognoza totală indică o reducere cu -49.1% a populației totale până în 2070 determinată de rate scăzute ale natalității, emigrarea și mortalitatea ridicate. Datele arată o scădere continuă a populației județului Prahova pe parcursul următoarelor cinci decenii. Între 2019 și 2030 populația județului Prahova va scădea de la 623.656 locuitori în 2019 la 586.705 în 2030, o scădere absolută de -74,358 locuitori, ceea ce reprezintă un declin cu aproximativ -10.4%. Acesta este Intervalul cu cea mai mică reducere procentuală între perioadele analizate. Acest trend de declin va fi determinat procesul de emigrare, scăderea natalității și îmbătrânirea populației.

Conform prognozei, cea mai mare scădere procentuală se va înregistra în intervalul 2050 - 2060 (-14.67%), ceea ce sugerează o accelerare a declinului populației în această perioadă. După 2060, ritmul de scădere se reduce ușor (13.71%), dar rămâne semnificativ. Acest fapt arată

declinul demografic constant determinat de procesele de îmbătrânire a populației, migrarea și scăderea ratei natalității.

Figura 31. Proiectarea populației județului Prahova la orizontul 2070

Sursa: Studiul INS Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070

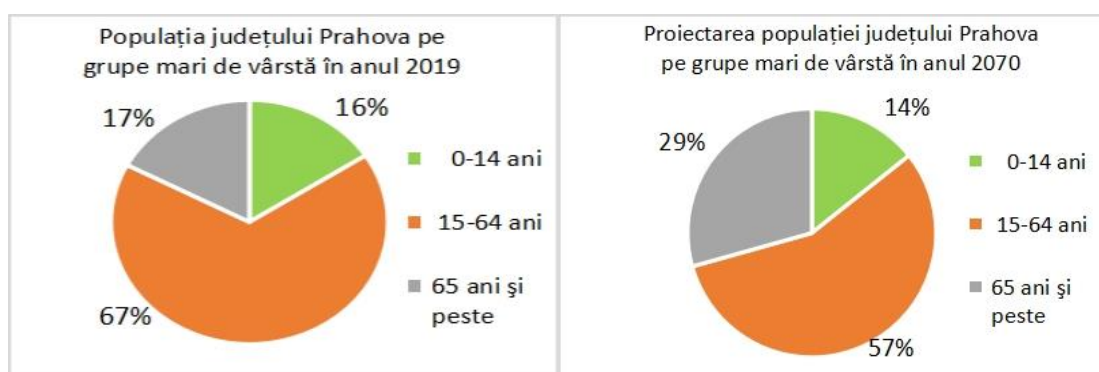

Figura 32. Proiectarea populației județului Prahova pe grupe mari de vârstă în anul 2070

Sursa: Studiul INS Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070

Structura pe grupe de vârstă se va modifica în varianta de prognoză la orizontul 2070 prin creșterea numărului vârstnicilor cu vârsta peste 65 ani, de la 109.599 în anul reper 2019 la 124.449 persoane în anul 2070, mai mult cu 14.850 persoane.

Numărul populației la grupa de vârstă 15-64 ani va înregistra o scădere cu 20% (de la 397,625 persoane la 318,317 persoane) față de anul reper 2019, ceea ce indică un declin semnificativ al forței de muncă disponibile. Aceasta poate avea consecințe grave asupra economiei locale, ducând la o scădere a productivității și o presiune crescută asupra sistemului de asistență socială. O astfel de distribuție demografică arată o populație îmbătrânită, cu implicații asupra sistemului de sănătate și a serviciilor de îngrijire pentru bătrâni. Alături de reducerea numărului populației, degradarea structurii pe grupe mari de vârstă va afecta funcționarea economiilor

locale și a comunităților. Consecințele acestor modificări demografice vor fi închiderea unor școli, comasarea unor localități, lipsa forței de muncă în agricultură în special etc.

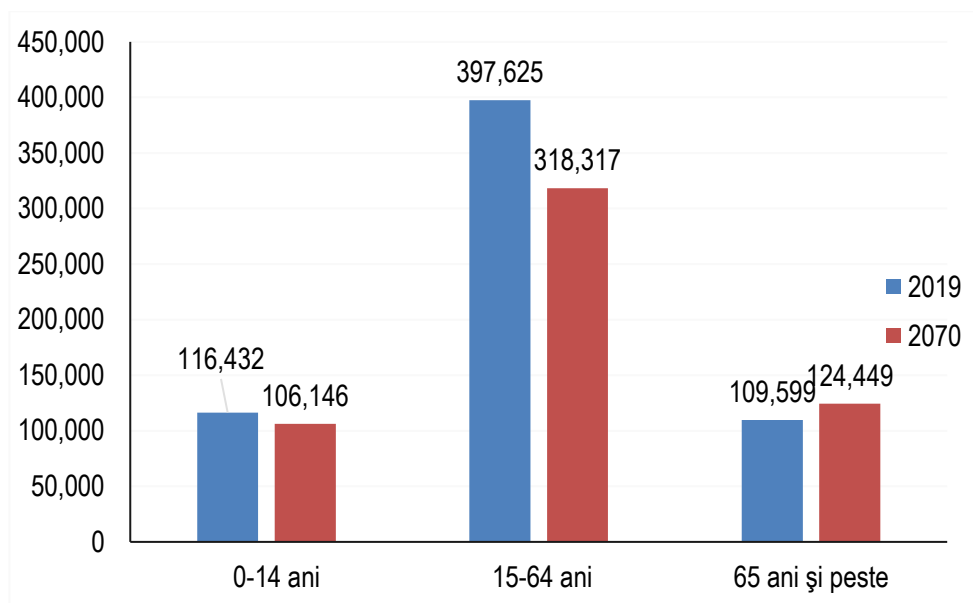

Figura 33. Populația județului Prahova pe grupe mari de vârstă în 2019 și 2070
Sursa: Studiul INS Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070

Proгноza populației și luarea ei în calculele decizionale este o necesitate. În caz contrar, deciziile luate astăzi s-ar putea dovedi eronate peste câțiva ani. De exemplu, scăderea în viitor a ponderii populației școlare va necesita o reorganizare a distribuției unităților de învățământ în teritoriu. Exemplul școlilor poate fi extins și asupra multor altor amenajări: centre de sănătate, biblioteci, stații de alimentare cu apă, instalații de epurare și asupra multor obiective de investiții. Investițiile din localitățile componente orașului care au funcții economice agrare trebuie bine fundamentate din cauza procesului de îmbătrânire a populației și lipsei de atractivitate pentru acele așezări care nu au potențial de dezvoltare. Reducerea efectivului populației tinere, care reprezintă un potențial pentru dezvoltarea localităților este factor de limitare al dezvoltării acestora.

În general, la nivelul localităților urbane și rurale, grupa de vârstă peste 65 ani va fi singura grupă care va crește în următorii ani. Excepție vor face localitățile aflate în zone periurbane, unde populația adultă crește prin aportul celor care se stabilesc pe teritoriul comunei.

CAPITOL V. BUNE PRACTICI PENTRU ATRAGEREA DE NOI LOCUITORI ÎN MEDIUL RURAL

Proiectul "PHILOXENIA – Implementarea unui mecanism operațional comun pentru atragerea de noi locuitori în zonele rurale mediteraneene"

www.philoxeniamed.tpa-kepi.gr

Philoxenia este un proiect de cooperare transfrontalieră implementat în cinci spații rurale din zona mediteraneană. Din cauza declinului demografic masiv, aceste zone au decis să creeze un proiect de îmbunătățire a politicilor pentru atragerea de noi locuitori în zonă. Cele 5 zone implicate în proiect au fost Sintiki și Iraclia (Grecia), Oristano (Italia), Voroclini (Cipru), Ptuj (Slovenia) și Gozo (Malta). În cei trei ani de implementare proiectul a făcut posibilă instalarea a 90 de noi locuitori în cele cinci zone mediteraneene implicate în proiect. Beneficiarii proiectului au creat în zonă noi oportunități economice și au atenuat "eroziunea demografică" a zonelor țintă.

Din punctul de vedere al resurselor destinate activităților de relocare a beneficiarilor, o primă de 4500 de Euro a fost acordată fiecărui nou venit care a adus cu sine propria afacere sau care a dezvoltat un nou proiect economic în zonă.

Grupul țintă al proiectului Philoxenia a inclus:

- 90 de noi veniți care și-au adus în aceste zone rurale afacerile și familia;
- Localnicii care au făcut parte din grupurile de întâmpinare și sprijin a noilor veniți;
- Mass-Media care a promovat această inițiativă, asigurând diseminarea oportunităților oferite prin proiectul Philoxenia.

Cele mai importante acțiuni specifice ale proiectului au constat în:

1. Elaborarea și implementarea unui set de metode și proceduri de atragere a noilor locuitori în cele 5 zone țintă ale proiectului;
2. Organizarea de întâlniri și sesiuni de instruire pentru localnicii din zonele țintă cu privire la serviciile de întâmpinare și sprijin care pot fi oferite noilor rezidenți;
3. Atragerea a 90 de noi locuitori care și-au adus cu ei în zonele țintă familiile și afacerile;
4. Crearea unei rețele de sprijin a noilor veniți și organizarea a 8 evenimente de diseminare și networking;
5. Asigurarea promovării și diseminării oportunităților oferite de proiect, prin mijloace de comunicare specifice: comunicate de presă, materiale de informare, sesiuni de informare, website etc.

Proiectul a fost implementat pe teritoriul Greciei de către Inițiativa Locală pentru Ocuparea Forței de Muncă și Antreprenariat Sintiki-Iraclia (TIEE-SI), cu sprijinul Agenției locale pentru ocuparea forței de muncă(LOC.EM.). Cele două entități au asigurat o implementare eficientă a proiectului și o diseminare largă a rezultatelor acestuia. Toate activitățile proiectului au fost finalizate cu succes, oferind un adevărat model de urmat în ceea ce privește adoptarea unor politici eficiente de atragere a noilor locuitori în zonele rurale mediteraneene.

VALOARE ADĂUGATĂ

Este pentru prima dată când zona mediteraneană face un pas decisiv în direcția adoptării unor politici eficiente de atragere de noi locuitori în zonele rurale, grav afectate de declin demografic. Până în prezent proiectul a sprijinit 90 de persoane să beneficieze de servicii de relocare a familiilor și afacerilor lor în satele din zonele Mediteraneene.

Proiectul Philoxenia a reușit:

- Să atragă noi locuitori și activități economice în zonele țintă;
- Să sporească gradul de atractivitate economică și rezidențială a zonelor țintă;
- Să dezvolte un parteneriat solid care a contribuit la buna implementare a proiectului;
- Să promoveze antreprenoriatul în zonele rurale;
- Să creeze o metodologie pentru atragerea și primirea de noi locuitori în zonele rurale vizate.

În prezent, eforturile partenerilor implicați în implementarea proiectului se concentrează pe promovarea la nivel larg a politicilor de atragere de noi locuitori în zonele rurale, considerându-se absolut necesară introducerea acestei arii de intervenție în politicile UE pentru perioada de programare 2014-2020.

Proiectul SOHO SOLO "Small Office Home Office"

www.soho-solo-gers.com

Gers este un paradis rural în adevăratul sens al cuvântului iar începând cu anul 2008, acesta a pus în aplicare un program inovativ de atragere și găzduire a unei noi categorii de locuitori: liberi profesioniști care pot munci de la distanță, realizând aceleași sarcini ca și în mediul urban însă locuind într-un peisaj rural idilic.

Numele programului este "Soho Solo» (Small Office Home Office) și a fost inițiat de Camera de Comerț și Industrie din Gers. Programul a fost creat pornind de la două realități simple:

- Milioane de muncitori din Europa ar dori să părăsească orașele mari și aglomerate și să se mute la țară, unde stilul de viață este mult mai plăcut;
- Satele din provincia Gers sunt dornice să atragă acești noi locuitori și aceste sate au toate avantajele necesare pentru a satisface nevoile și așteptările noilor potențiali locuitori.

Proiectul Soho Solo se adresează liber profesioniștilor și angajaților care muncesc de la distanță folosind internetul: consultanți, experți, interpreți, jurnaliști, administratori web, designeri, fotografi. Această categorie de persoane a fost denumită „Solo” în cadrul proiectului. Pentru a face posibil acest program provincia Gers a fost acoperită în proporție de 94% cu internet de mare viteză.

Acoperirea cu internet nu a fost însă decât primul pas. Prin proiectul Soho Solo, beneficiarilor li se oferă o gamă completă de servicii pentru a le face mai ușoară mutarea în Gers. CCI Gers s-a implicat activ în implementarea programului, desemnând 47 sate gazdă și 31 sate asociate. Aceste sate împreună cu CCI Gers și-au luat angajamentul de a oferi cele mai bune condiții pentru stabilirea și integrarea noilor veniți.

Principalele obiective ale programului sunt:

- Promovarea avantajelor oferite de zonele rurale prin intermediul unui geoportal;
- Oferirea de asistență în procesul de stabilire și integrare a noilor locuitori;

- Motivarea și conștientizarea autorităților locale din mediul rural cu privire la importanța adoptării unor programe prin care să atragă noi locuitori;
- Promovarea proiectului în special în rândul turiștilor care vizitează și apreciază satele din Gers.

Ideea proiectului SOHO SOLO datează din 2004, când CCI Gers a participat la pregătirea unui proiect European ce a fost finanțat prin programul INTERREG IIIB.

Obiectivul respectivului proiect consta în atragerea de liber profesioniști și teleworkeri în zonele rurale de pe coasta Europeană a Atlanticului. În cadrul acestui proiect, CCI Gers a creat un geoportal și a realizat un inventar al patrimoniului cultural specific zonelor rurale din Gers.

Tot în cadrul acestui proiect CCI Gers a analizat nevoile și așteptările potențialilor "Solo". Activitățile proiectului au continuat cu identificarea și implementarea de bune practici care au condus la conturarea unei oferte teritoriale axată pe două priorități:

- servicii de informare: a fost creată o listă de posibile sate gazdă și a facilităților oferite de acestea (școli, magazine, acces la servicii de sănătate, etc.)
- servicii de primire și integrare a noilor locuitori – CCI Gers a lucrat alături de comitetele de primire organizate în satele gazdă, pentru a oferi asistență noilor locuitori în găsirea unei locuințe, rezolvarea aspectelor administrative și integrarea în viața socială a satului.

Provincia Gers oferă un mediu unic pentru cei care doresc să trăiască experiența SOHO SOLO: un climat moderat și un stil de viață plăcut, departe de stresul metropolelor și aglomerația centrelor urbane, un loc unde persoanele care lucrează de la distanță își pot realiza proiectele și atinge obiectivele profesionale.

Alături de aceste elemente, provincia Gers se află într-un spațiu optim pentru conectarea la mediul de afaceri francez și la piețe din regiune, fiind situată în apropierea unor mari metropole precum Toulouse, Bordeaux, Barselona sau Bilbao.

Proiectul Soho Solo în cifre:

- 349 de "Solo" (teleworker-i) în 171 de sate;
- 189 de noi Solo din 2011 până în prezent;
- Aproximativ 476 de noi locuitori în provincia Gers, în 6 ani;
- 47 de sate partenere și 31 de sate asociate;
- O medie de 20 de publicații, articole, anunțuri radio în fiecare an, pentru promovarea proiectului.

O nouă familie care se instalează într-un sat gazdă aduce cu sine:

- venitul său pe care îl cheltuiește la nivel local. La nivelul provinciei Gers, acest venit variază între 15 000 și 30 000 de Euro/anual;
- investiție în cumpărarea unei proprietăți - aproximativ 200.000 Euro în cazul cumpărării directe sau aproape 10 000 Euro/an în cazul unui credit;
- contribuția sa la menținerea serviciilor publice locale, în special a școlilor primare;
- noi competențe și noi profesii care pot fi învățate de locuitorii satului;

- noi turiști – care vin să viziteze familiile "Solo" (prieteni, rude, parteneri de afaceri);

Famiiliile care s-au instalat în Gers în ultimii 10 ani au adus o contribuție economică de peste 250 de milioane de Euro, ce ar putea fi comparată cu contribuția mai multor întreprinderi de dimensiune medie.

Proiectul "LookWest.ie"

www.lookwest.ie

Proiectul LookWest.ie a fost lansat în anul 2004 de către Comitetul de Dezvoltare al Regiunii West și este o inițiativă de promovare electronică a beneficiilor alegerii regiunii West ca zonă de locuit și de dezvoltare a afacerilor. Această inițiativă acoperă 7 județe ale regiunii West din Irlanda, incluzând: Donegal, Sligo, Leitrim, Roscommon, Mayo, Galway și Clare. Beneficiind de sprijinul a trei autorități județene: Consiliul Județean Galway, Consiliul Județean Mayo și Consiliul Județean Roscommon, Autoritatea Regională "West" a transformat această inițiativă într-un real succes.

Obiectivul website-ului LookWest.ie constă în consolidarea imaginii pozitive a regiunii West, în rândul persoanelor interesate să înceapă o nouă viață sau o nouă afacere în această parte a Irlandei. Detaliile privind calitatea ridicată a vieții din această zonă reprezintă esența acestui website.

Website-ul www.lookwest.ie reprezintă o sursă informațională completă prezentând condițiile de viață, muncă și afaceri din regiunea West. Fiecare din cele 7 județe ale regiunii deține o subsecțiune unde sunt prezentate oportunitățile specifice, precum și principalele orașe ale acestora. Acest nivel de detaliere oferă emigranților posibilitatea de a cunoaște în amănunt condițiile de viață din zona în care vor fi primiți.

Website-ul este împărțit în două categorii principale: "West Living și West Enterprise" (Condiții de viață în regiunea West și Întreprinderi în regiunea West).

Oferta informațională include detalii despre serviciile de educație și sănătate, piața imobiliară, competențe căutate, servicii de sprijin a afacerilor, etc. De asemenea, website-ul oferă informații despre proprietățile și locurile de muncă disponibile, în fiecare din cele 7 județe ale regiunii.

"Registrul de competențe" LookWest.ie reprezintă un instrument de colectare a competențelor, nivelului de educație și a calificărilor persoanelor interesate să se stabilească în regiunea West. Cu ajutorul acestuia, Autoritatea Regională "West" deține o imagine actualizată a calității resurselor umane disponibile, oferind această informație companiilor care doresc să își relocheze afacerea în această parte a Irlandei. Website-ul mai include un registru al companiilor, incluzând peste 11.000 de firme care activează în Regiunea West.

Una dintre cele mai accesate secțiuni a website-ului este cea de căutare a proprietăților și locurilor de muncă disponibile la nivel regional. Această subsecțiune este conectată la paginile de internet ale principalelor agenții de recrutare a forței de muncă și ale agențiilor imobiliare din

regiunea West. Aceste informații sunt însoțite de studii de caz și mărturii ale persoanelor care au utilizat cu succes aceste resurse informaționale.

Începând cu anul 2004, portalul LookWest.ie a oferit în permanență un conținut informațional actualizat cu privire la: școli și grădinițe, transport și acces, shopping, restaurante, distracție, artă, spitale și servicii de sănătate, tradiții, centre informaționale, competențe căutate în sectoarele prioritare ale regiunii: IT, inginerie, servicii internaționale, turism, industrii creative și în sectorul public. O altă sub-secțiune importantă a acestui portal a fost creată pentru a oferi informații relevante investitorilor și oamenilor de afaceri, conectându-i pe aceștia la principalele instituții și organizații de sprijin a afacerilor. Avantajele oferite emigranților și investitorilor de către regiunea West sunt promovate, de asemenea, prin intermediul unor evenimente publice organizate în cele 7 județe ale regiunii. Inițiativa LookWest a primit în numeroase rânduri, premii și aprecieri la nivel național dintre care menționăm premiul "Digital Media Awards 'Government to Consumer Innovation" și nominalizarea la categoria "Cea mai eficientă utilizare a instrumentelor Social Media de către o instituție de stat" în cadrul ceremoniei Social Media Awards 2013.

VALOARE ADĂUGATĂ

De la lansarea sa, în anul 2004, portalul "LookWest.ie" a avut peste un milion de vizitatori, și atrage lunar peste 8000 de utilizatori noi, majoritatea din Marea Britanie, Statele Unite ale Americii și Australia. Utilizarea instrumentelor "Social media" pare să fie, în ultima perioadă, cheia promovării acestei inițiative, Look-West.ie cumulând peste 7.200 de "prieteni" pe Facebook, alte 4100 de persoane urmărind această inițiativa pe Twitter, peste 1200 pe Instagram și peste 100 pe rețeaua LinkedIn.

Inițiativă de marketing imobiliar comuna Petriș, județul Arad

Primarul unei comune din județul Arad care se confruntă cu declin demografic a luat decizia de a promova imobiliar zona pentru a atrage noi locuitori. Campania de marketing imobiliar "Foaie verde de măcriș, VREAU O CASĂ LA PETRIȘ!" a avut ca scop atragerea de persoane din afara comunei pentru transformarea caselor neutilizate în case de vacanță, agropensiuni sau reședințe permanente. Campania s-a desfășurat pe pagina de facebook a Primăriei Petriș și a presupus înscrierea în campanie, evaluarea proprietăților, centralizarea într-o bază de date și promovarea către potențialii cumpărători.

CAPITOL VI. BIBLIOGRAFIE

Hristache I., „Demografie și statistică socială”, Editura Economică, București, 1996;

Mureșan, C., Evoluția demografică a României. Tendințe vechi, schimbări recente, perspective (1870-2030), Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 1999;

Rotariu, T. , Demografia și sociologia populației, Editura Polirom, Iași, 2003;

Trebici, V., „Demografie, excerpta et selecta”, Editura Enciclopedică, București;

***Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO online,
<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>;

***Institutul Național de Statistică, Proiectarea populației României în profil teritorial, la orizontul anului 2060;

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf;

***Institutul Național de Statistică, Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070;

*** INS, Studiul Tendințe sociale 2021, <https://insse.ro/cms/ro/content/tendin%C5%A3e-sociale-limba-rom%C3%A2n%C4%83-1>.